

3 Після стрілянини правопорядок у Мукачеві посилено контролюють підрозділи поліції та Національної гвардії

4 Постійний представник України при Раді Європи Борис Тарасюк: «Повернення російської делегації до ПАРЄ — стратегічна помилка»

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

ЧЕТВЕР, 13 ЛЮТОГО 2020 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№28 (6642)

ЦИТАТА ДНЯ

ДМИТРО РАЗУМКОВ:

«Для нас принципово важлива реалізація положень, закріплених в Угоді про асоціацію, так само як і макроекономічна допомога з боку ЄС».

Голова Верховної Ради про підтримку Євросоюзу, яка сприяє розвитку України та імплементації нових напрямів міжнародної співпраці

Нашого посла не буде у Москві

ДИПЛОМАТІЯ. Міністерство закордонних справ України заявляє, що немає жодних підстав змінювати статус дипломатичних відносин з Російською Федерацією шляхом призначення посла. «З огляду на продовження російської агресії проти України та окупації Росією українських територій немає будь-яких підстав підвищувати статус дипломатичних відносин шляхом призначення посла України», — йдеться у відповіді зовнішньополітичного відомства на запит УНІАН.

Певне похвалювання спричинене обережною заявою очільника російської дипломатії Сергія Лаврова, мовляв, РФ «не проти» повернути свого посла до Києва, а посла України — до Москви. А в Кремлі вустами речника його господаря навіть підтвердили готовність направити посла до Києва. Це сталося вперше із 23 лютого 2014 року, коли МЗС РФ відкликала свого посла в Києві Михайла Зурабова. Україна натомість відкликала свого тодішнього посла в РФ Володимира Єльченка в березні 2014 року. Відтоді дипломатичні відносини підтримують тимчасово повірені у справах.

ЦИФРА ДНЯ

9,2 млрд грн

залучило цього тижня до держбюджету Міністерство фінансів на аукціоні з розміщення облігацій внутрішньої державної позики

Магістральний прорив

Автошлях Н-03 Житомир — Чернівці — серед державних пріоритетів цього річного будівництва

ДОРОГИ-2020. «Урядовий кур'єр» з'ясовував, як збираються освоювати бюджетні кошти на місцях

Добровольці отримують статус УБД

ЗАСІДАННЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ. Держава відновила справедливість щодо героїв, які за покликом серця захищали Батьківщину на сході

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

Щоб Україна не мала проблем із погашення раніше взятих запозичень, нині уряд створив Боргове агентство, фахівці якого опікувати-

муться цими питаннями. «Лише за 2019 рік успішна реалізація Мінфіном Середньострокової стратегії управління держборгом дала змогу заощадити близько 19 мільярдів гривень видатків з обслуговування державного боргу. Ще кращих ре-

зультатів очікуємо завдяки початку роботи цього нового органу. Боргове агентство максимально оперативно та ефективно застосовуватиме інструменти для управління державним боргом», — про це за підсумками засідання уряду повідомив

Прем'єр-міністр Олексій Гончарук, додавши, що така модель довела ефективність в Австрії, Бельгії, Нідерландах, Німеччині, Швеції.

Створення агентства — необхідна передумова виконання Плану діяльності уряду зі змен-

шення витрат платників податків на обслуговування боргів.

Олексій Гончарук повідомив, що Кабінет Міністрів визначив чіткий механізм надання статусу учасника бойових дій членам добровольчих формувань.

2

4 820103 080039

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України на 13 лютого 2020 року

USD 24.4966

за 1 долар США

EUR 26.7246

за 1 євро

RUB 3.8845

за 10 рублів

AU 38355.31

AG 430.44

за 1 трійську унцію

PT 23702.67

PD 57507.24

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Добровольці отримують статус УБД

(Закінчення.
Початок на стор. 1)

Адже, за словами Прем'єра, досі подекуди добровольці були вимушені в судах доводити, що захищали країну на сході від російського агресора, повідомляє УНІАН.

Прем'єр наголосив, що так відновлено справедливість, бо добровольці матимуть пільги та соціальні гарантії як учасники бойових дій. «Вони зможуть отримати державну соціальну підтримку, допомогу щодо соціальної та професійної адаптації після повернення з військової служби», — зазначив глава уряду.

Урядовці визначили 18 кандидатів на призначення державних стипендій для науковців. «Кандидатів визначено конкурсом, який проводила комісія Міністерства освіти і науки з відбору кандидатів на одержання державних стипендій для видатних діячів науки. Пропозиції надавали Національна академія наук, Національна академія аграрних наук, Національна академія медичних наук, Мінборони, громадські організації, заклади вищої освіти», — поінформував Прем'єр. Він уточнив, що стипендію виплачуватимуть упродовж двох років, а призначатиме її Президент.

Глава уряду повідомив, що Кабмін відкрив доступ до ре-

Ідемо у сніг, ідемо у дощ, ідемо у ніч... Пам'ятаймо постійно тих, завдяки кому ми живемо на мирній території

естрів органічної продукції. Відтепер кожен українець з мобільного телефону або комп'ютера зможе перевірити справжність продукту, а також відповідність маркуванню «органічна продукція».

Споживачі натуральної продукції отримають розширену достовірну інформацію про виробників органічної продукції, органи сертифікації, наявність органічного насіння і посадкового матеріалу. «Цими базами даних зможуть користуватися всі учасники ринку

для здійснення своєї господарської діяльності», — додав Олексій Гончарук.

Урядовці розраховують, що навесні, не пізніше 1 травня, буде запроваджено електронну акцизну марку. Тобто товари, які матимуть акциз, можна буде знайти та відстежувати, адже їх маркуватимуть QR-кодом.

Висловився Прем'єр і про оплату послуг ЖКГ: «Ціни на газ після січня продовжують знижуватися. Ми забезпечимо, щоб це було враховано в платіжці. У січні порівняно з груднем во-

на трохи виросла, а в лютому вона буде найнижчою за всю зиму. Наше завдання, щоб за підсумком усієї зими, усього сезону платіжка була максимально низькою, наскільки це взагалі можливо. У будь-якому разі цієї зими українці заплатять істотно менше, ніж минулої». Аби пересвідчитися в цьому, чекати залишилося недовго.

А ще Кабінет Міністрів ухвалив рішення про спрямування додатково 2,2 мільярда гривень для виплати зарплат учителям. «За-

раз ми вперше за чотири роки при розрахунку кількості коштів на зарплати вчителів врахували дані не минулого, а цього навчального року. Оскільки у формулу, за якою розраховується заробітна плата, закладається показник наповнюваності класу. Ці дані істотно впливають на формування бюджету. Гроші, які ми зараз докинули на місце, не вплинуть на ставку чи обов'язкові виплати. Однак вони дадуть місцевій владі змогу платити повну надбавку за престижність і премії», — зазначила міністр освіти і науки Ганна Новосад.

Урядовець підкреслила, що це рішення не вплине на вчителів, яким міська влада й до цього виплачувала всі надбавки та премії. До таких міст, наприклад, належить Київ. Вона заявила про намір змінити підхід до виплати зарплати вчителям.

Кабмін надав субвенцію для реалізації програми «Спроможна школа для кращих результатів», яка має на меті розвиток опорних та великих шкіл. «Ремонт або завершення будівництва, закупівля обладнання й створення навчальних кабінетів, оновлення інтер'єрів у шкільних приміщеннях — ось можливості, які надає ця субвенція школам. Цього року вона становить 3,5

мільярда гривень, і ми ставимо собі завдання щороку збільшувати її обсяг», — зазначила Ганна Новосад. Вона уточнила, що на фінансування проєктів можуть претендувати будь-які опорні та інші школи, у яких здобувають освіту не менш як 350 учнів. Кошти субвенції буде надано проєктам, спрямованим на завершення недобудованих будівель і споруд шкіл, реконструкцію, капітальний ремонт, формування нового освітнього простору.

Уряд ухвалив останні необхідні рішення для завершення будівництва національної дитячої спеціалізованої лікарні «Охматдит». «Ми ухвалили останні бюрократичні рішення, останні штрихи, щоби цьогоріч новий корпус цієї дитячої лікарні було остаточно добудовано. Завершення всіх будівельних робіт і прийняття їх в експлуатацію ми очікуємо вже наступного місяця, тобто фактично до кінця березня це має відбутися», — наголосив Прем'єр. Він висловив переконання, що це завдання буде виконано.

А ще повідомив, що на засіданні уряду розглянуто й схвалено проміжний звіт про роботу уряду й цього тижня Кабінет Міністрів подасть до Верховної Ради звіт про свою роботу. За його словами, уряд планує оприлюднити плани та стратегію роботи на майбутнє.

Основними спікерами стануть справи і результат

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

ОФІС ПРЕЗИДЕНТА. Свій перший пресбрифінг новопризначений керівник цієї структури Андрій Ермак, який дев'ять місяців був помічником глави держави, розпочав із подяки Володимир Зеленському за довіру й можливість працювати в єдиній команді з єдиною метою — зробити Україну успішною.

Роботу він обіцяє вибудовувати на тому, щоб основними спікерами Офісу стали справи і результат. «Концентруватимемо насамперед на виконанні всіх обіцянок і принципів, які декларувалися під час президентської кампанії. Офіс працюватиме як колектив професійних однодумців. Не буде жодного телефонного права й втручання в державні процеси. Усе буде максимально прозоро й чесно. Комунікації Офісу піднімуться на якісніший рівень. За дорученням Президента його Офіс разом з іншими державними установами буде гарантом свободи слова та незалежності медіа в Україні», — пообіцяв він.

Окреслюючи напрями своєї діяльності на новій посаді, Андрій Ермак запевнив, що не залишить ті, якими опікувався останнім часом. «Для Президента, для Офісу одним із пріоритетів завжди буде припинення війни на Донбасі в інтересах України. Опікуватимуся зовнішньополітичними напрямками. Вважаю, що сьогодні Україна є в топі світової уваги, і ми не можемо втрачати цей шанс. Необхідно зробити все, щоб ця увага та інтерес давали нам конкретні результати», — цитує УНІАН слова посадовця.

Офіс разом із Міністерством закордонних справ, іншими державними установами і надалі докладатиме всіх зусиль для припинення війни, аби не гинули наші люди і повернулися всі наші громадяни. Принципи, які задекларував Президент, залишаються незмінними, такими, якими були напередодні нормандського саміту в Парижі. Так, українська влада планує провести вибори на Донбасі на 100% за українським законодавством. А відповідно до українського законодавства неможливо проводити вибори, якщо на території є будь-які іноземні військові угруповання, є будь-які незаконні озброєні люди, і кордон України не перебуває під контролем українського уряду.

«Маємо мрію після закінчення війни та повернення всіх територій, встановлення контролю над українським кордоном перетворити Донбас на сучасний економічний хаб, завести нові технології, нові бізнеси. Бо це наша територія, і вона заслуговує, щоб отримати друге життя», — констатував Андрій Ермак.

Щодо можливості проведення зустрічі президентів України та РФ до саміту лідерів країн нормандської четвірки, запланованого на квітень, керівник Офісу зазначив таке: «Якщо Володимир Зеленський бачитиме, що ця зустріч необхідна і може стати кроком щодо отримання реальних результатів від перемовин у нормандському форматі, ми зустріч не виключаємо. Проте наразі жодних домовленостей та розмов на цю тему не було».

Ще одним важливим напрямом діяльності Офісу стане регіональна політика. Офіс ще ефективніше працюватиме на місцях з головами ОДА, аби Україна стала інвестиційною Меккою.

Угоду про спільний авіапростір можуть підписати цьогоріч

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ. Пріоритети партнерства України та ЄС на 2020 рік, зокрема актуалізація угоди про зону вільної торгівлі, поглиблення інтеграції у цифровий ринок ЄС, співпраця в галузях енергетики та екології стали темами переговорів Прем'єр-міністра Олексія Гончарука з Комісаром ЄС із політики сусідства та переговорів щодо розширення Олівером Варгеї.

За підсумками перемовин сторони підписали нову Програму підтримки електронного урядування та цифрової економіки в Україні на 25 мільйонів євро. Угоду розробляли за участі Міністерства цифрової трансформації, а підписав з нашого боку віцепрем'єр-міністр з європейської та євроатлантичної інтеграції Дмитро Кулеба. Фінансування дасть змогу підвищити ефективність і безпеку надання державних послуг онлайн, поліпшити доступ до них громадян і бізнесу.

«Наша мета — до 2024 року надавати онлайн 100% державних послуг. Уже цьогоріч плануємо перевести в онлайн 80% послуг, які мають найбільший попит. Діджиталізація не просто робить державні сервіси зручними для громадян, а й викорінює корупцію, робить українські інституції міцними», — заявив Прем'єр. Це вкладається в контекст поставленої мети: до 2024 року досягти відповідності економічним критеріям вступу до ЄС. Ключовими пріоритетами у співпраці з ЄС цього року визначено «промисловий безвіз» і угоду про спільний авіаційний простір.

Невдовзі очікують прибуття в Україну попередньої оціночної місії ЄС для початку перемовин щодо угоди про оцінку відповідності та прийнятності промислової продукції (АСВА).

Єврокомісар Олівер Варгеї залишився задоволеним своїми зустрічами в Україні

А Єврокомісар на брифінгу пообіцяв: «Я запевнив пана Прем'єра, що зроблю все від мене залежне, аби прискорити можливе підписання угоди про спільний авіапростір. І сподіваємось, що це можна буде зробити вже цього року».

Говорили й про актуалізацію угоди про зону вільної торгівлі. «Найважливіше завдання — гармонізувати параметри зони вільної торгівлі з реальною структурою торгівлі між Україною та ЄС, надалі лібералізувати торгівлю, досягти балансу, який створить кращі можливості для обох сторін і зокрема для українських експортерів у ЄС», — цитує департамент комунікацій Секретаріату Кабінету Міністрів слова Олексія Гончарука.

Окрему увагу приділено питанням енергетики та довкілля. «Украї-

на пропонує Євросоюзу започаткувати структурований діалог для напроцювання порядку денного в межах Європейської зеленої угоди», — зазначив глава уряду, додавши: «До 2023 року ми плануємо повністю синхронізувати українську енергетичну систему з Європейською мережею системних операторів передачі електроенергії (ENTSO-E). Досягти цієї мети вдасться лише у тісній взаємодії з ЄС».

Україна зацікавлена в дедалі більшому залученні ЄС до розроблення та впровадження внутрішніх реформ, прагнучи більшого доступу до ринків і фінансових інструментів ЄС.

Олексій Гончарук відзначив активну співпрацю обох сторін з підготовки до Міжнародної конференції з питань реформ в Україні, яка відбудеться 7 липня у столиці Литви Вільнюсі.

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Стрілянина в Мукачеві:
масштаби менші, ніж
резонанс

ЗАКОННІСТЬ. Однак правопорядок у місті посилено контролюють підрозділи силовиків

Василь БЕДЗІР,
«Урядовий кур'єр»

Події, що спричинили резонансне обговорення у ЗМІ й неабияк перелякали жителів Мукачева, стали приводом для позачергової сесії Закарпатської обласної ради. Депутати зібралися заслухати правоохоронців і оцінити стан з дотриманням законності, боротьби зі злочинністю, охорони громадського порядку.

На сесію з'явилося значно більше депутатів, ніж дехто прогнозував, і для її роботи за регламентом. Це зайвий раз підтвердило: проблема з безпекою громадян хвилює закарпатських обранців.

Про ситуацію докладно звітував начальник Головного управління Національної поліції в Закарпатській області Олександр Канцідайло. Позитивні показники статистики за 2019 рік, що стосувалися зменшення кількості вбивств, незаконних заволодінь транспортними засобами та багатьох інших видів правопорушень, повністю нівелювалися таким: за всіма видами злочинів спостерігається негативна динаміка розкриття. І найпроблемніші — Мукачеве, Ужгород і відповідні райони. Надзвичайно низький відсоток справ, переданих до суду.

Щодо стрілянини опитано понад 100 осіб, проведено серію експертиз. На пенсію виїшов начальник Мукачевського відділу поліції Михайло Петрище, решта керівництва поліції відсторонено. Нові керівники структурних підрозділів не місцеві, тож не мають жодних зв'язків із місцевими формуваннями.

Люди
почуватимуться
незахищеними

Депутати численними емоційними прикладами зі своїх міст і районів підтверджували: в області криміногенна ситуація вкрай складна, люди почуваються недостатньо захищеними. Тривожну картину змалював прокурор Закарпатської області Володимир Гаврилук. Так, в області торік зареєстровано 119 випадків, пов'язаних з незаконним обігом наркотиків, зокрема за фактами їх збуту — 41. Більш як половина кількості виявлених випадків їх збуту — заслуга не поліції, а інших правоохоронних структур. Із 17 виявлених поліцейськими в області випадків на Мукачеве припадають... аж два. І це підсумок роботи міськвідділу за цілий рік!

Очільник обласної прокуратури Володимир Гаврилук акцентував на нестачі про-

фесіоналізму більшості працівників закарпатської поліції: «Сподіваюся, мукачівські події змусять керівництво Нацполіції в області подивитися на кадрові призначення. Особливу увагу слід звернути на підготовку слідчих. Нині у складі слідчого управління 40% працівників цієї спеціалізації — з досвідом роботи від одного до трьох років. Їх ще треба вчити, а в деяких із рай- і міськвідділів вже й нікому вчити».

А робота з виявлення, документування та розкриття кримінальних правопорушень щодо незаконного зберігання значної кількості вогнепальної зброї, боєприпасів і вибухових речовин, за словами Володимира Гаврилюка, «не ведеться взагалі».

Негативно оцінив роботу правоохоронців голова постійної комісії Закарпатської облради з питань законності й правопорядку генерал-майор міліції (у відставці) Віктор Русин. За його словами, такі звернення мукачівської місцевої влади до МВС щодо підсилення нацгвардійцями і спецпризначенцями свідчать про неможливість чи небажання впоратися із ситуацією. А ще — в очах усієї країни «роблять Закарпатську область бандитською».

«Ви забули, як у 2004 році (тоді відбулися резонансні події після виборів у Мукачеві. — В.Б.) тодішній міністр Луценко спрямував в область 1100 правоохоронців? — риторично запитував Віктор Русин. — І вони затримали аж... одного крадія велосипеда. Тоді всі витратили на їхнє перебування тут лягли на місцеве керівництво, з міністерства не надійшло жодної копійки компенсації за паливе, харчування. Ситуація зі зверненням до міністра повторилася у 2015 році — теж після події, пов'язаної зі стріляниною. Тоді знову мукачівська міська влада зверталася по допомогу до міністерства і керівництва країни. Випадки зі стріляниною трапляються і в багатьох інших містах та областях України, але там чомусь не звертаються по допомогу. Звертаються чомусь лише з Мукачева. А скільки разів начальник місцевої поліції звітував перед міською радою? Жодного!»

У Мукачеві, розділеному на сім патрульних зон, цілодобово стежать за правопорядком... два патрулі. Вони роз'їжджають автомобілями, а пішої патруль в місті немає зовсім. Лінійні відділи поліції ліквідовано. Якщо раніше у міськвідділі було 30 дільничних, то нині за штатним розкладом їх 17, а укомплектовано дев'ять, серед яких чотири жінки.

Віктор Русин звернув увагу на недостатню боротьбу з

Завдяки поліції та Нацгвардії на вулицях Мукачева стало значно спокійніше

наркозлочинністю. Якщо раніше у спеціалізованому підрозділі в кожному районі було по два-три працівники, то тепер на всю область їх 17, і вакансії заповнено не всі.

На його думку, мукачівським подіям зі стріляниною надано неймовірно перебільшеного значення, щоб «усунути небажаних людей від місцевих виборів», «ділити портфелі» тощо.

Емоційне обговорення подій 7 лютого та стану боротьби зі злочинністю завершилося зверненням депутатів Закарпатської облради до Президента й міністра внутрішніх справ щодо необхідності постійного патрулювання міста спецпідрозділами поліції та нацгвардії, вжиття «невідкладних заходів, спрямованих на протидію злочинності й підвищення рівня громадської безпеки в регіоні загалом та зниження гостроти криміногенної ситуації в Мукачеві зокрема». За рішення проголосували 38 із 48 присутніх депутатів.

Передісторія
проблеми

Зрозуміти, що так схвилювало громадськість і змусило депутатів збиратися позачергово, дає змогу хроніка подій попередніх днів. Уранці 7 лютого в мукачівському мікрорайоні Росвигово просто посеред вулиці невідомий у масці розпочав стрілянину по позашляховику, де сидів Артур Пашкуляк. Він начебто перебуває в тісних стосунках з колишнім народним депутатом Михайлом Ланьом. У нападника стріляли у відповідь, але він, викинувши зброю, встиг утекти. Під час стрілянини поранено двох — самого Пашкуляка і його

охоронця. Поранення виявилися не надто серйозними.

Того самого дня на позачерговому засіданні Мукачівської міськради депутати офіційно звернулися до Президента й очільника МВС із проханням ввести підрозділи Національної гвардії для наведення ладу в місті й захисту його жителів від криміналітету.

8 лютого на контрольному пункті в селі Нижні Ворота, на межі Закарпатської та Львівської областей, сталася подія, яку багато хто пов'язує з подіями в Мукачеві. На шляху до Закарпаття правоохоронці зупинили два елітні позашляховики, де перебувало семеро людей зі зброєю. Силомців витягнули їх із автомобілів і поналили на землю.

Водіїв, звинувативши у спробі наїхати на правоохоронців, затримали, пасажирів відпустили. Автомобілі Toyota Land Cruiser, Mercedes-Benz переміщено на штрафмайданчик, зброю вилучено.

Одного з наступних днів відбувся суд, який присудив затриманим водіям 315 тисяч гривень застави. Її внесено, затриманих відпустили. Але вже кажуть про можливу їхню невинуватість. Мовляв, на відео спроби наїзду на правоохоронців не зафіксовано. Не було і намагань застосувати зброю (офіційно зареєстровану).

Посилений контроль правоохоронців за діями кримінальних кіл на території Закарпаття триває. За наказом міністра внутрішніх справ Арсена Авакова резерв Національної гвардії патрулює вулиці й прилеглі території Мукачева. Тривають обшуки, щоб виявити зв'язки криміналітету.

ПРОШУ СЛОВА!

Учать чи
нівечать?Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

На третьому році війни — тієї самої, яку «мишбрати» цинічно звуть «громадянською», мав цікаву зустріч із дітьми, що залишилися по той бік лінії розмежування. У населеному пункті Приазов'я, окупованому проросійськими незаконними збройними формуваннями, малі жителі колись мирної Донеччини росли, вчилися вже тривалий період і тому тепер мали відповідне уявлення про Україну та її людей.

Коли ми заприятелювали, діти відверто стали розповідати про свої занепокоєння і страхи перед поїздкою. Деякі наші реалії їх приємно здивували і навіть вразили. Приміром, вони спершу не розуміли, чому на них ніхто не гримає і не карає за те, що розмовляють російською. І коли почнуть змушувати переходити тільки на українську. Де озброєні дядьки-патрулі, які хапають просто на вулицях людей за навіть одне слово російською? І чому на вулицях Києва немає стрілянини між «нацистами», що їх тут влаштовують по десять і більше разів на день?

Ще діти, трохи ніяковіючи, розповіли, що боялися за власне здоров'я й життя, перетинаючи лінію розмежування. І знайомі ровесники, і дорослі застерігали: мандрівка в Україну стане шляхом в один кінець. Мовляв, дітей, страхали «знаючі люди», відразу схоплять і повезуть до лікарень чи госпіталів. А там виріжуть нирки й інші важливі органи для пересадки пораненим українським «карателям». Для цього з малюків зчіплять усю кров.

Такі залякування у 2014—2015 роках, навіть попри убогу примітивність, таки мали ефект, на який і розраховували ті, хто їх вигадував для найменших жителів «республіки». А далі підступну ідеологічну роботу серед дітей і підлітків на окупованих територіях Донбасу поставили на конвеєр, свідомо, наполегливо і цілеспрямовано налаштовуючи підрастаюче покоління боятися і ненавидіти Україну та її громадян.

Про важливість для окупаційної влади та «кураторів з Рос-това» такої роботи свідчить і те, що Російська Федерація, попри наявність в «ОРДЛО» економічних і соціальних питань, не шкодує десятків мільйонів доларів саме на виховання дітей, підлітків та молоді в дусі «рускава міра».

І жертвами підступної політики насаджування активної проросійської позиції та агресивної мілітаризації жителі тієї території стають ще у дитячих садочках. Адже в малі голівки дошкільнят наполегливо вбивають нісенітничі-жахи про жорстоких українських «загарбників» та небилиці про «захисників» — місцевих і російських «героїв». А ще змушують діток учить і декламувати примітивні віршички на цю тему чи влаштовувати під час свят мінівистави і сценки, під час яких діти, одягнені в камуфляжну форму із символікою незаконних збройних формувань, перемагають синьо-жовтих «фашистів».

А у школах на окупованій території мілітаризацію майбутніх випускників уже понад п'ять років вважають майже головним уроком. Довірливих 13-, 15- чи 17-річних хлопців активно готують до того, що їм невдовзі доведеться брати в руки зброю, щоб обороняти Донбас від «укропів», вояків НАТО тощо.

На жаль, така методика патріотичного виховання дає результати, і чимало дітей потрапляють під вплив цієї згубної антиукраїнської ідеології, перетворюючись на гарматне м'ясо. Неважко здогадатися, що ця робота — фактично копія масової мілітаризації підрастаючого покоління в Російській Федерації: дітей Донбасу також із самого малечку готують до війни.

«Вони діють поза шкільними програмами, і всіх, кого приваблює військова романтика, залучають до військових організацій: юнармія, кадетські корпуси, військові гуртки і табори. Важливо розуміти, що ця ідеологія має підтримку, бо в дітей і підлітків немає альтернативи, вони не знають, що може бути щось інше. Беруть участь у всьому цьому, бо іншого у них немає, адже все українське там витравлюють і випалюють, а проросійська ідеологія залишається єдиною правильною. Дитина — це чистий лист, на якому можна писати все що завгодно, і вони ловлять цей момент», — коментує ситуацію представник омбудсмена України на Донбасі Павло Лисянський.

Генеральна прокуратура у відповідь на такі дії окупаційної влади стосовно дітей і підлітків окупованих територій Донбасу розпочала кримінальне провадження за фактом сприяння Російської Федерації підготовці дітей до бойових дій. Адже відповідно до окремих статей Женевської конвенції від 12 серпня 1949 року про захист цивільного населення під час війни, окупаційна держава не має права примушувати осіб, які перебувають під захистом, служити в її збройних чи допоміжних силах.

Та це, однак, не впливає на ситуацію: після шести років гібридної війни стало очевидно, що в майбутньому Україна спершу зможе повернути контроль тільки над територією всього Донбасу. Чого, на жаль, не скажеш про населення із проросійськими настроями, які істотно зміцнилися за останні роки. Серед якого багато дітей, бо вони тривалий час живуть там, їх виховують так, як цього повсякденно вчить, точніше нівечить, потворна антиукраїнська ідеологія.

З ПЕРШИХ ВУСТ

Постійний представник України при Раді Європи
Борис Тарасюк:

«Повернення російської делегації до ПАРЕ — стратегічна помилка»

Досвідчений український політик, державний діяч, дипломат Борис Тарасюк прибув до Страсбурга наприкінці січня з місією очолити Постійне представництво України при Раді Європи.

Про пріоритети української сторони щодо співробітництва в межах Ради Європи в умовах глибокої кризи цієї організації та про зусилля України з відновлення довіри до РЄ посол розповів у першому на цій посаді інтерв'ю власному кореспондентові Укрінформу в Страсбурзі.

— **Пане посол, як би ви оцінили результати зимової сесії Парламентської асамблеї Ради Європи та роботу під час неї постійної делегації Верховної Ради України?**

— Для мене та переважної частини нашої парламентської делегації це була перша сесія. У 1993—1995 роках я очолював процес вступу України до Ради Європи. Ця організація для мене не нова. Але минулий зимовий сесійний тиждень виявився доволі насиченим й навіть важким для українських парламентаріїв і якоюсь мірою і для мене. Адже я офіційно розпочав виконувати свої функції постійного представника вранці першого дня сесії.

Нагадаю, що цей сесійний тиждень став першим із квітня 2014 року форумом ПАРЕ, в якому українська та російська делегації брали повноцінну участь.

Тому за психологічним навантаженням ситуація була подібною до тієї, що спостерігалася торік у червні, коли більшість асамблеї висловилися на користь «відновлення міжпарламентського діалогу» з РФ. Ми вважаємо це рішення помилковим, однак маємо працювати в його реаліях. Нам із делегацією Верховної Ради вдалося консолідувати зусилля уряду й парламенту та впоратися з викликами, що перед нами постали.

Говорячи про результати роботи нашої делегації, хочу наголосити, що українська сторона досягла максимально можливого за теперішніх обставин результату. Реалістично оцінюючи ситуацію, беручи до уваги ретроспективу подій, вважаю, що Верховна Рада зробила правильно, коли ухвалила постанову про позицію щодо участі в ПАРЕ у 2020 році. Це був сигнал для наших партнерів у ПАРЕ, і не тільки. Це був важливий крок, коли український парламент окреслив позиції та межі діяльності нашої делегації.

— **І все-таки якими стали основні результати січневої сесії ПАРЕ для України та наших союзників в асамблеї?**

— Українській делегації спільно з партнерами з «Балтик

плюс» вдалося внести принципові поправки до деяких резолюцій. Урешті говоримо мовою документів. В ухваленій резолюції 2325 (2020) прямо йдеться про «незаконну анексію (Росією) Криму й воєнну агресію на сході України».

У схваленому асамблеєю звіті моніторингового комітету за 2019 рік було підтверджено всі ухвалені до цього резолюції ПАРЕ, що стосуються України та агресії РФ проти нашої країни з 2014 року, а також визнано, що РФ — сторона мінських домовленостей.

Чи можемо ми бути впевнені, що відповідні положення було б внесено в ці важливі для нас документи, якби українська делегація утрималася від участі в зимовій частині сесії?

Делегація також набула практичного досвіду парламентської дипломатії. Продемонструвала вміння координувати свою роботу з партнерами, там, де це доцільно, — знаходити компроміси, там, де це потрібно, — демонструвати жорсткість. Тому позитивно оцінюю результати роботи нашої нової делегації.

— **Загалом було оскаржено повноважень дев'яти національних делегацій. Шість — через порушення гендерного балансу; дві — у зв'язку з невідповідністю політичного представництва. Але лише РФ було оскаржено за двома можливими підставами.**

— Серед основних питань, на яких наполягала Україна, — оскарження повноважень делегації Російської Федерації. Так, російська делегація потрапила під дві правові підстави оскарження. На жаль, її повноваження не обмежили. Чому? Такий розклад сил є в асамблеї, формувалася він упродовж 2017—2019 років. Але сам факт оскарження повноважень делегації Росії в ПАРЕ важливий для нас і всієї демократичної спільноти.

Завдяки ініціюванню цієї процедури українській делегації вдалося провести у рішенні про повноваження російської делегації питання щодо виконання всіх попередніх рішень асамблеї у відповідь на агресію Росії проти України.

Рішення про те, що РФ є стороною мінських домовленостей, також вдалося провести.

Повірте, це копітка робота, яку навіть досвідчені, не кажучи вже про аматорів, експерти не можуть оцінити повною мірою.

Окрім того, делегація України та група наших друзів у форматі «Балтик плюс» домоглися поставити під сумнів з першого разу схвалення кандидатури російського представника на пост віцепрезидента ПАРЕ.

Ці факти засвідчують: в асамблеї є велика група країн,

які, м'яко кажучи, мають сумніви щодо можливості перебування російської делегації в одній з ними залі.

— **Доповідь моніторингового комітету Парламентської асамблеї була позитивною для Росії, щоб затвердити її повноваження. Як ви це оцінюєте?**

— Зауважу: комітет зазначив, що в Росії зросла кількість порушень прав людини, а також тривала окупація РФ української території, що супроводжувалося порушеннями прав людини на цих територіях. І це, як я вбачаю, є спільним досягненням нашої делегації в ПАРЕ та друзів України.

Звичайно, не треба бути наївним, очікуючи, що всі пропозиції делегації України буде підтримано. Співвідношення сил у ПАРЕ змінилося. Але хочу наголосити, що проти затвердження повноважень російської делегації виступили із письмовою зая-

вою 40 депутатів із 10 країн-членів Ради Європи. Вони окреслили свою чітку позицію незгоди з таким рішенням. Це також серйозний і вагомий результат.

— **Про що, пане посол, це може свідчити з огляду на нинішній розподіл сил у Раді Європи та в її статутному органі — Парламентській асамблеї?**

— Це свідчить про те, що в ПАРЕ є здорові сили, які готові жорстко вимагати, щоб Росія виконувала свої зобов'язання як член Ради Європи й дотримувалася міжнародного права. Це також свідчить про існування групи впливових держав, які й надалі протистоятимуть намірам піддати санкціям РФ за порушення Статуту РЄ, обстоюючи власні кон'юктурні політичні та економічні інтереси.

— **Але у червні 2019 року, після безумовного повернення делегації РФ, постало питання про відновлення довіри до Ради Європи та реформування організації. Яка політика і позиція України з цього приводу?**

— Сам факт голосування за повернення російської делегації до Парламентської асамблеї Ради Європи свідчить про корозию фундаментальних цінностей і принципів, на яких базується або базувалася діяльність РЄ. Рішення про безумовне прощення делегації Росії в ПАРЕ

Повернення не зупинить Росію. Вона й надалі використовуватиме цей факт як привід вести справу як завжди й не звертати увагу на численні рішення міжнародних організацій.

нізацій, яка об'єднує європейські країни.

— **На вашу думку, чому Франція та Німеччина хочуть дружити з Путіним, а також — це зокрема щодо позиції французького президента Еммануеля Макрона — розбудовувати нову архітектуру європейської безпеки спільно з РФ? Чи можливо, що стара Європа хоче залишатися у зоні комфорту й не дратувати Москву?**

— Це питання, яке виходить далеко за межі Ради Європи. На мою думку, тут певну роль відіграли внутрішні політичні процеси, зокрема в самій Франції. Також ідеться про історичний контекст прагнення виступити локомотивом діалогу з Росією. На нашу думку, це помилкова позиція. Але ми повинні зважати на таку політику.

Однак вбачаю, що згода на повернення російської делегації — це була стратегічна помилка провідних європейських країн. У результаті це не зупинить Росію. Вона й надалі використовуватиме цей факт як привід для продовження вести справу як завжди й не звертати увагу на численні рішення міжнародних організацій, зокрема ООН, а також ПАРЕ, щодо засудження агресії Росії проти України та протиправних спроб анексії українського Криму.

Це вже нагадує певний період — кінець 30-х років минулого століття, який знає історія Європи.

— **Нині Рада Європи перебуває в інституційній кризі, враховуючи безумовне повернення російської делегації до статутного органу організації — Парламентської асамблеї. Які реформи ви вбачаєте в РЄ?**

— Те, що Рада Європи перебуває у кризі, — об'єктивна реальність. Так, деякі держави-члени публічно її заперечуватимуть, але загальновідомі факти свідчать самі про себе.

Нині помітне прагнення керівництва організації, зокрема генеральної секретарки й секретаріату, знайти шляхи реформування організації, щоб поліпшити імідж РЄ. Ця негативна репутація потребує виправлення після повернення без будь-яких умов російської делегації до ПАРЕ.

Напередодні я взяв участь у неформальному засіданні на чолі з генеральною секретаркою щодо реформування організації. Було висловлено десятки ідей про це. Побачимо, як вони будуть сформульовані.

— **Які пропозиції має Україна щодо реформування Ради Європи?**

— Наші пропозиції сформульовано в межах Комітету міністрів, а також ПАРЕ. Щодо асамблеї, це зокрема рішення Верховної Ради від 16 січня.

У КМРЕ Україна виступає за посилення, активізацію ролі Ради Європи у моніторингу захисту прав людини й стабільного функціонування демократії. Це для нас фундаментальні засади. Це шлях до того, щоб допомогти РЄ виконувати власні статутні цілі та цінності.

Ми стаємо свідками де-факто перегляду Статуту РЄ поза належними правовими процедурами. Яскравий приклад цього — ухвалені нещодавно в ПАРЕ та в КМРЕ рішення про запровадження так званої компліментарної процедури реагування на порушення державами-членами їхніх зобов'язань. Саме проти такої тенденції поспідовно виступає українська делегація. У нас також є пропозиції, які ще маємо опрацювати з нашими партнерами.

У будь-якому разі позиція української сторони буде прагматичною, а у разі потреби — жорсткою. Україна зацікавлена повернути Раді Європи її основну роль в утвердженні прав людини і демократії. Це наша принципова позиція.

Андрій ЛАВРЕНЮК,
Укрінформ, Страсбург
(Надруковано зі скороченнями)

ІНФРАСТРУКТУРА

Майже місяць тому Кабінет Міністрів затвердив перелік об'єктів будівництва, реконструкції, капітального та поточного середнього ремонту автомобільних доріг загального користування державного значення у 2020 році та обсягів бюджетних коштів для їх фінансування.

Миколаївщина. Найгірші траси приведуть до ладу

Згідно з Переліком об'єктів будівництва, реконструкції, капітального та поточного середнього ремонту автомобільних доріг загального користування державного значення, затвердженим урядовою постановою, Миколаївщина в цьому році отримає майже 42 мільярди гривень на капітальний ремонт доріг. Ці кошти передбачено на відбудову магістралей державного значення. Ще 556,3 мільйона гривень область отримає на дороги місцевого значення.

Як зазначив голова Миколаївської облдержадміністрації Олександр Стадник, питання доріг для Миколаївської області пріоритетне.

«Ми постійно працюємо, щоб максимально налагодити сполучення і на місцевих дорогах, і на державних. Зустрівся з керівництвом Державного агентства автомобільних доріг в Україні. Обговорили стратегічні напрями роботи і плани на рік. Для нас важливо навесні якнайшвидше розпочати роботи. Миколаївщина повинна нарешті позбутися статусу області з найгіршими дорогами», — наголосив Олександр Стадник. Він висловив вдячність Президентові, уряду та Верховній Раді за підтримку пропозицій і передбачені кошти на відбудову автошляхів на Миколаївщині у 2020-му році.

Уряд почув область, територією якої проходять чи не найгірші в Україні траси Н-11 (Дніпро — Миколаїв) та Н-14 (Олександрівка — Кропивницький). Найгіршою частиною дороги Н-14 була 32-кілометрова ділянка автошляху в Єланецькому районі, яка перебувала у жахливому стані і потребувала капітального ремонту. Рекомендована швидкість для автомобіля тут становить 60 км/год, однак на практиці ділянку долають зі швидкістю 15—40 км/год. Як повідомив на своїй сторінці у фейсбукі голова Миколаївської облдержадміністрації Олександр Стадник, він проінспектував цю дорогу, на якій тривають ремонтні роботи, і зробив висновок, що вона вже проїзна.

Щоб довести її до ладу, потрібне державне фінансування. Саме на ремонт 74 кілометрів цієї траси спрямовано найбільші кошти. Капітально відремонтують і шість кілометрів траси Дніпро — Миколаїв, а на 63 кілометрах проведуть поточний ремонт.

Важливий пункт в урядовому переліку — надання коштів на ремонт доріг місцевого значення, які ведуть до курортного Очакова і Національного історико-археологічного заповідника «Ольвія». Передбачено кошти на відбудову 37 кілометрів дороги Нечаяне — Очаків та п'яти кілометрів Миколаїв — Парутине — Очаків — база відпочинку «Чорноморка». Миколаївщина так отримає подвійну вигоду: хороші дороги та збільшення туристського потоку.

Тернопіль. Мережу державних автошляхів і надалі оновлюватимуть

Цього року передбачили 333 мільйони гривень на дороги загального користування державного значення Тернопільщини. Такі кошти мали б надійти відповідно до постанови Кабінету Міністрів.

За словами в.о. начальника Служби автомобільних доріг у Тернопільській області Ігоря Раїнчука, цього року у краї оновлюватимуть ділянки траси М-19 Доманове — Ковель — Чернівці — Тереблець між Тернополем і селищем Вишнівець та міст на автошляху Н-18 Івано-Франківськ — Бучач — Тернопіль.

Нададуть кошти й на викуп земельних ділянок у межах майбутнього Східного обходу Тернополя і на проектно-вишукувальні роботи майбутніх років. Будівництво 8,6 кілометра автошляху фінансуватиме Європейський інвестиційний банк. Відповідну угоду між ЄІБ, Укравтодором і Мінінфраструктури уклали ще 17 грудня 2018 року. Перша черга Східного обходу Тернополя з'єднає траси міжнародного значення М-19/Е-85 і М-12/Е-50, а також зменшить кількість великогабаритного транспорту, який їздить вулицями обласного центру.

Понад пів століття тому над річкою Серет у селі Струсів Тербовлянського району збудували 40-метровий віадук. За такий час він значно зносився. Та й вантажопідйомність недостатня для сучасного потоку транспорту, а габарит проїзду не відповідає вимогам чинних норм. Як зазначає Ігор Раїнчук, через значну корозію арматури і порушення сумісної роботи струнбонних балок обрушення споруди можливе навіть від власної ваги. Тож Служба автомобільних доріг у Тернопільській області візьметься за капітальний ремонт цього мосту на автомобільній дорозі Н-18 Івано-Франківськ — Бучач — Тернопіль.

А ось на відрізок шосе М-19 у селі Вишнівець Збаразького району завдовжки 8 км чекає поточний середній ремонт. Як каже Ігор Раїнчук, Служба автомобільних доріг забезпечить проїзд комфортною оновленою дорогою від Тернополя до межі з Рівненщиною. Більшу частину цього автошляху відремонтували ще в попередні роки.

Магістральний прорив

Фото Володимира ЗАКІ

Полтавщина. Цьогоріч очікується дорожній ренесанс

Уряд затвердив перелік доріг державного значення, будівництво, реконструкцію та ремонт яких цього року гарантовано профінансують з державної скарбниці. Згідно з урядовою постановою, на дороги Полтавщини у 2020 році держава спрямує понад 2 мільярди 600 мільйонів гривень. За ці кошти передовсім реконструюють 80 кілометрів автодороги Дніпро — Кобеляки — Царичанка — Решетилівка, яка проходить через Дніпропетровську та Полтавську області, а також виконають певний обсяг ремонтних робіт на автошляхах Київ — Харків, Полтава — Олександрія й Кролевець — Пирятин.

Продовжать будівництво об'їзду біля міст Кобеляки, Решетилівка й села Красне; реконструкцію металевих фер-

мового прогону мосту через річку Сула поблизу села Липове Глобинського району на дорозі Бориспіль — Маріуполь; реконструкцію мосту біля міста Гадяч через річку Псел на автошляху Лохвиця — Гадяч; реконструкцію мосту через річку Сула поблизу села Млини Лохвицького району на автомобільній дорозі Кролевець — Пирятин.

На ремонт доріг на 2020 рік Полтавщина отримала 1 мільярд 311 мільйонів гривень держсубвенції з Дорожнього фонду. Ці кошти розділять у пропорціях: 60% — на ремонт доріг державного значення, 35% — місцевих доріг і 5% — на безпеку руху.

Мабуть, це одна з найбільш сум на ремонт доріг серед усіх областей. В Агентстві місцевих доріг Полтавської облас-

ті пояснили це тим, що першими в Україні взяли на баланс дороги територіального значення, 90% яких потребують істотного ремонту. Крім того, на 2020 рік заплановано капітальний ремонт трьох мостів у Машівському, Чутівському та Котелевському районах. Цього року розпочнуть великі проекти з капітального ремонту доріг: Миргород — Велика Багачка — Байрак, Мала Рублівка — Рунівщина та Чорнухи — Лубни. Тому навіть цієї суми не вистачить, тож доведеться залучати кошти з обласного бюджету й співпрацювати з ОТГ й сільськими радами.

Щоб напевне знати, скільки на ці ремонти знадобиться фінансового ресурсу, агентство першим у країні замовило у профільного ДержНДІ ім. М.П. Шульгіна програму роз-

витку доріг на 2020—2024 роки. Цю програму вже розроблено. У процесі роботи над нею науковці докладно вивчали дороги на Полтавщині. Врахували систему адміністративно-територіального устрою області, доступність госпітальних округів, амбулаторій і базових шкіл. Тому ці автошляхи, згідно з позицією уряду, будуть у пріоритеті. Ураховали думки Полтавської облдержадміністрації, пропозиції на місцях, інтенсивність руху, індекси експлуатаційного стану доріг, наявність об'єктів туризму й попередню програму до 2022 року.

Згідно з висновками експертів інституту, передбачене фінансування на ремонти доріг становитиме лише 15% необхідного, а на утримання потрібного у п'ятеро більше.

Рівненщина. Ставка на автобани

На Рівненщині в Укравтодорі запланували виконання проектних робіт на автошляху між селами Грушвиця Друга Рівненського та Крилів Дубенського району, а також об'їзний маршрут від Рівного до межі Львівської області міжнародним транспортним коридором Київ — Чоп. Адже Укравтодор робить ставку саме на розбудову мережі швидкісних автодоріг, на яких дозволено максимальну швидкість руху 110—130 кілометрів на го-

дину. Триватиме і будівництво об'їзної «Північний обхід міста Рівне» у межах того самого транспортного коридору.

А ще відремонтують та з'єднають з опорними школами понад 90 кілометрів місцевих і комунальних доріг коштом дорожнього фонду. На це для області передбачено 527 мільйонів. З них на будівництво та капремонт — 227, на поточний, середній і дрібний ремонт — 300 мільйонів.

Щоб стати дорожнім хабом Західної України (саме такі амбіції має Рівненщина), цьо-

го недостатньо. Голова Рівненської ОДА Віталій Коваль — одночасно заступник голови ради Всеукраїнської дорожньої асоціації. Саме вона стала одним з організаторів відвертої розмови про розвиток доріг і сучасні підходи в їх експлуатації на міжнародному форумі в Рівному наприкінці минулого року. Голова Держагентства автомобільних доріг Олександр Кубраков тоді заявив про необхідність залучення коштів не лише з дорожнього фонду, а й фінансових можливостей держави обмежені. А

днями Президент погодив пропозиції відомства про кредитування ремонтів і будівництва доріг під гарантії держави. За оцінками уряду, це плюс ще 1000 кілометрів шляхів.

Чудово розуміє ситуацію й Віталій Коваль: «Нам потрібно менше сподіватися на державу, використовуючи такі підходи, як муніципальні облигації, співфінансування з місцевих бюджетів, економіку співучасті, за якою розвивається світ. 2020-й стане роком креативних підходів у дорожній галузі».

Черкащина. Дамба, яка тріщить по швах

Критичний стан Тясминської дамби, а також розбиті дороги уже не один рік непокоять жителів Чигиринського району на Черкащині. Справа з їхнім ремонтом, однак, рухається дуже повільно. Приміром, дамба і насосна станція, збудовані ще в 1960-х роках, давно потребують ремонту й реконструкції.

Великий потік великогабаритного автотранспорту дамбою останніми роками посилює її руйнування. Поступово виходять з

ладу опори, з'являються тріщини. Це стало причиною перекриття ділянки шляху. Прямуючи в об'їзд, вантажівки створюють небезпеку для людей, від інтенсивного руху тріскаються стіни будинків селян.

Дамба за цільовим призначенням, за висновками Інституту гідропроєкту, який і фінансував комплекс захисних гідротехнічних споруд, — гідропрода, не призначена для руху по ній великогабаритників. Однак

донедавна її використовували саме як міст-переправу через водний об'єкт, а вага вантажівок інколи сягала 60 тонн.

Проблема вже давно, як кажуть, перезріла. Наприкінці минулого року з обласного бюджету на обстеження дамби спрямували майже 200 тисяч гривень, за які можна визначити реальні обсяги необхідних робіт. Недавно під час зустрічі голови облдержадміністрації Романа Боднара з керівни-

цтвом та підприємцями району йшлося і про розв'язання цієї проблеми. Цього року Укравтодор спрямовує кошти на кілька ділянок в напрямку Чигиринщини на шляху Р-10. Як зауважив голова облдержадміністрації, всі дороги за рік відремонтувати неможливо, але проїзність необхідно забезпечити. «Це питання ще не закрито, ведемо переговори із Укравтодором», — зазначив керівник області.

ПРИФРОНТОВА ЗОНА

Український Донбас: на лінії оновлення

ПРОЄКТ. У межах програми ООН з відновлення та розбудови миру в Донецькій та Луганській областях відбулась поїздка групи журналістів

Лариса ОСТРОЛУЦЬКА,
спеціально для «Урядового кур'єра»

Реформа з децентралізації в Україні завершується цього року. Однак доки влада і громадськість розмірковують, як ефективніше у довиборні терміни закінчити всі необхідні дії, на місцях відбуваються реальні процеси — з особливостями, пошуком власних підходів, прикладами, які можуть стати корисними іншим, і помилками, які можуть запобігти їм в інших географічних точках.

Буваючи в районах і населених пунктах вздовж лінії розмежування, ми мали нагоду ознайомитися з тим, як створюються громади, об'єднуються в ОТГ чи ще тільки збираються, як вчаться хазяйнувати, знаходити те, що об'єднує, піклуватися про добробут і поліпшення умов життя. І як у цьому допомагають міжнародні організації.

Новоайдар: звідки лемки у стенах України?

Знайомство з районом почалося з етнографічного музею. І несподівано увагу привернула експозиція: «Стежками Лемківщини». Але де та земля лемків і де Лутанщина? Виявляється, з повоєнних років, коли встановлювали кордони і переселяли народи, в Новоайдарський район у теплушках доправили жителів трьох сіл з Ясловського повіту Краківського воєводства. Нелегко довелося горянам у степовому краї. Але минув час, змінилися покоління, і їм ця земля стала рідною. А коли настав час, жителька нинішнього села Переможне як найдорощчу реліквію дістала зі старої скрині два розкішні жіночі строї й віддала їх у Музей колекції костюмів.

А поряд з лемківськими вбирають око вишиванки степовичок — хрещаті узорі червоною та синьою барвою, дівочі головні убори, в які вилеєно пера павичів, обереги у вигляді прикрас. 26 унікальних костюмів, що представляють різні села і традиції. Колекція ця незвичайна, празничні костюми не висять на вішаках і не ховаються у скринях чи за склою. Бачимо дефіле, тільки на подіумі — манекени.

Щоправда, в особливих ситуаціях односторонь одягають нинішні ровесниці тих, хто їх колись носив. Так було, коли новоайдарівці створили великий кольоровий календар, в оформленні якого взяли участь жителі області, одягнувши для фотозйомки старовинні костюми з вишивками.

Дефіле з манекенами, подіумом і професійним підсвічуванням, а також підготовку і друк розкішного календаря проведено з допомогою ПРООН та інших міжнародних організацій.

Так сталося, що на цій території, як на битому шляху, проходили й оселялися, будували села жителі різних регіонів, і кожне село зберігало особливості. Її шанують і нині, і це гарна основа для згуртування громади, в яку кожний приносить щось своє, і є змога обміноватися досвідом і ділитися з іншими.

У селі Денежникове активісти разом із ПРООН «Жінки» створили оздоровчий центр. А в будинку культури мистецький гурт «Акація» і співає, і гаптує, і вишиває, і тче. Майстриня декоративно-вжиткового мистецтва Віра Руденко надихнула все село бажанням зробити світ навколо красивішим. З допомогою Швеції, Швейцарії та ПРООН

На Деркульському племінному конезаводі, заснованому ще 1767 року, дотримуються класичних канонів розведення чистопородних тварин

тут створено простір для спілкування й участі у спільних справах представників усіх поколінь від школярів до тих, кому за 50.

У селі Гречишкіне мешкає скульптор Олександр Романенко, який створив за життя 3,5 тисячі дерев'яних скульптур. Серед них почесне місце займають степові байбаки — один із символів Лутанщини. А народний ансамбль «Калина-перлина» відтворює автентичні обряди свого села, спів і старовинні традиції.

Як і в селі Новгородському на Донеччині («УК» від 8 листопада 2019 р.), в Новоайдарі за підтримки Програми ООН та урядів країн-партнерів створили профіль громади. Як зазначила Олена Кизило, керівник районного ресурсного центру, який опікується міжнародною співпрацею, у створенні його брали участь ініціативні люди, жителі всіх сіл. Звертаючи увагу на проблеми, яких не можна розв'язати коштом місцевого бюджету, вчилися створювати проекти. Спочатку вони були невеликі: облаштування безпечних переходів, придбання снігоприбиральної машини, встановлення відеокамер у місцях, які потребують нагляду правоохоронців, встановлення освітлення на сонячних батареях.

Потім були проекти вартістю на мільйон і більше гривень. Встановили розумні камери, закупили обладнання і техніку для протипожежної охорони. За напрямом «розвиток самоврядування та децентралізації» відремонтували ЦНАП, закупили обладнання, програмне забезпечення, придбали кейси для надання мобільних послуг. Тепер ЦНАП надає селянам понад 100 різних послуг.

А нині розроблено проект для придбання мобільного ЦНАПу, який виїжджатиме у віддалені села і надаватиме там весь комплекс послуг.

У межах компоненту відкритості влади підтримано ще три нові проекти Новоайдарської громади. Один з них стосується придбання системи «Голос», через яку відбуватиметься онлайн-голосування засідань райради з виведенням онлайн-трансляції в ютуб. Інший передбачає придбання великого екрана, завдяки якому обговорен-

ня транслуватимуть назовні, на площу перед будинком культури.

«Громадськість і влада співпрацюють дуже тісно, — розповіла в.о. голови райдержадміністрації Тетяна Новикова. — Зміцніла довіра: у них — до нас і в нас — до них. За час співпраці з ПРООН взаємодія значно посилилася. 2018 року ми залучили майже 7 мільйонів гривень на інфраструктурні проекти. 2019-го — 3 мільйони, але це без урахування останніх проектів. Самих проектів за цей час було понад два десятки. Їх формують громадські організації».

Біловодська громада — рушій децентралізації

Якщо на Новоайдарщині головний символ Лутанщини — байбак, то у Біловодському районі, крім байбака, ще й кінь. На степових просторах тут вирощують коней три заводи, а загалом з 11 племінних кінних заводів у колишньому Радянському Союзі сім було на Лутанщині. Найстаріший і найбільш знаменитий з них — Деркульський, заснований ще 1767 року, на якому й нині, попри загальну непросту економічну ситуацію, дотримуються класичних канонів розведення чистопородних коней. Заводи належать ДП «Конярство», хоч керівництво району вважає, що якби заводом опікувалася громада, а не «дядько в Києві», навіть у нинішні скрутні часи для коней було б краще.

У серпні 2017-го селищна і 13 сільських рад разом з усіма селами (їх 33) об'єдналися в ОТГ, як і було записано в перспективному плані формування таких громад. На баланс було взято всі об'єкти соціальної сфери, дитячі садочки, школи, об'єкти культури, медицини (зокрема багато-профільну лікарню). І за підтримки партнерів створили Стратецію розвитку Біловодської громади.

«Децентралізацію розглядаємо як можливість здійснення інфраструктурних проектів і активізацію громадської ініціативи та залучення її до спільної діяльності», — розповіла Олена Шилобрид, начальник

управління економічного розвитку і торгівлі виконкому селищної ради.

Торік до бюджету ОТГ надійшло понад 360 мільйонів гривень, з них власні надходження — 96 мільйонів. Решта — державна субвенція і підсумок роботи селищної ради за напрямом інвестиційної діяльності.

Щодо інфраструктурних проектів: район першим в області розпочав реформу охорони здоров'я — створили некомерційне підприємство і почали модернізувати матеріально-технічну базу, зокрема облаштували діагностичну лабораторію і банк крові. Одними з перших долучилися до програми «Поліклініка без черг», запровадивши електронний запис і ведення електронного реєстру пацієнтів.

У ЦНАПі надають 142 види послуг. З допомогою Програми ООН із відновлення та розбудови миру в ОТГ першими в області створили шість, а потім ще два віддалені робочі місця в кількох великих селах, купили обладнання для ID-паспортів. А торік у грудні Біловодській ОТГ було урочисто вручено сучасний мобільний ЦНАП на колесах, обладнаний комп'ютерною технікою і програмним забезпеченням, трьома видами автономного опалення, кондиціонером, дизель-генератором.

«Головне завдання мобільного ЦНАПу — наблизити послуги до людей, — сказав на врученні селищний голова Едуард Олейников. — Тепер отримати їх стало ще зручніше і швидше».

Торік під час форуму «UN RPP для реформи на сході України», який організувала Програма ООН з відновлення та розбудови миру, Донеччину й Лутанщину називали потужними рушійними реформи місцевого самоврядування, хоч працюють тут у складніших умовах, ніж в інших регіонах. Біловодська ОТГ отримала там відзнаку «Драйвер реформи з децентралізації».

За підтримки ЮНІСЕФ у районі було частково відремонтовано чотири дитячі садочки, сума проекту — 3,8 мільйона гривень. Ще дитсадок відкрили на базі школи в селі Литвинівка. Громадська організація виграла грант в Українському жіночому фонді, місцевий бюджет підтримував. На таких самих засадах відремонтували ДЮСШ.

Експозиція «Стежками Лемківщини» в Новоайдарському етнографічному музеї почалася з двох жіночих строїв, які передала нащадок лемків — переселенців з Краківського воєводства

«Підсумок роботи селищної ради за напрямом інвестиційної діяльності — це реалізація 57 проектів на суму понад 70 мільйонів гривень», — каже Олена Шилобрид. Це ремонт сільських амбулаторій, закладів освіти, культури, водопровідних мереж, відкриття нових відділень у лікарні, придбання комунальної спецтехніки, облаштування територій та багато іншого.

Другий рік поспіль Біловодська громада утримує лідерство в обласному конкурсі проектів. Торік усі біловодські проекти стали переможцями. Сім з них на загальну суму понад 3 мільйони гривень втілює.

Торік уперше в ОТГ було запроваджено бюджет участі. Для цього з громадської скарбниці було надано понад мільйон гривень. Охочі подати проект повинні були підкріпити свою участь 10% співфінансування. У підсумку з десяти поданих проектів дев'ять стали реальністю. За спільні кошти було облаштовано п'ять дитячих і спортивних майданчиків, поповнено матеріальну базу закладів культури, встановлено підсилювач мобільного зв'язку в селі Плугатар тощо.

А ще є конкурс на краще село громади. У ньому торік взяли участь 20 сіл із 33. Мета конкурсу — згуртувати населення, показати краще, що є в ньому. Виграло село Новодеркул, яке об'єднало шість сіл, що входять до однієї сільради. За два роки тут було реалізовано шість мініпроектів, три з яких — за Програмою ООН.

На що, на жаль, не може вплинути громада, — це дороги. Вони жахливі. У громаді одна опорна школа, звозити до неї школярів з усього району — піддавати небезпеці учнів. «Нам ще б кілька опорних шкіл, — каже Едуард Олейников. — Дороги у країні треба робити від державного кордону до століці, а не навпаки».

В ОТГ сильні громадські організації, їх 15. Люди відчували смак і навчилися знаходити гроші для своїх ініціатив. Декому й допомога для цього не потрібна, інших треба навчати. Чимало й патерналістських настроїв: «державна повинна». Але громада хоч і повільно, але змінює свідомість кожного: «Ми господарі, і ми можемо».

Фото з сайту pravda.com

Фото Олександра СИМОНЕНКА

КУЛЬТУРА

Утаємниченість, що возвеличує та кидає в безодню

ВЕРНІСАЖ. Тернопільська художниця Наталія Басараб досліджує таємниці жіночої натури

Микола ШОТ,
«Урядовий кур'єр»

Мистецький діапазон тернопільської художниці Наталії Басараб широкий. Вона відкриває, шукає власну творчу манеру, настрій, натуру в різних жанрах. Четверть століття її захоплює лялькарство. Крім ляльок-мотанок, з пап'є-маше, гіпсу та пластику створила понад 60 образів переважно популярних українських і закордонних акторів театру й кіно.

Графіка, живопис — це також стихія мисткині. З її полотен повсякчас усміхається краса. І немає значення, чи вона в пригадках, в романтичному настрої чи в яскравих барвах життя — скрізь гармонія. Пані Наталія любить писати жіночі образи. Її героїні переважно обличчя не показують, таємничі, зате привертають увагу наряди, капелюшки. Дивись на ці полотна — й ніби переносишся у минулі століття, в буяння природи різних пір року.

«Мені так подобається, — каже художниця. — Головне — капелюшки, сонце, квіти».

Та, виявляється, не лише це визначальне для художніх творінь Наталії Басараб, а й одвічна загадка жінки теж. У цьому тернополянці та гості обласного центру можуть переконатися, завітавши в гастронаб Natura. Саме тут упродовж місяця діятиме виставка «Таємниці жіночої натури». У цій експозиції мисткиня представила 21 власну роботу. Головне, на що пані Наталія наразі зважилася відслонити завісу ще однієї важливої сторінки своєї творчості. Є щось символічне й у тому, що про потайне, приховане, таємниче жіночої натури хотіла розповісти-показати не деінде, а саме в гастронабі Natura.

Художниця мала вже чимало персональних виставок у різних галереях, музеях, інших культурно-освітніх закладах.

Утаємничена жіночими натурами художниця Наталія Басараб

А тут ресторатор Володимир Харкавий запропонував виставковий майданчик просто у приміщенні громадського харчування, де подають страви, напої, куди люди приходять відпочити. Захопило, тож погодилася. Сам Володимир вважає, що такий мистецький захід тут цілком доречний.

Чому досі ніхто не бачив на виставках картин Наталії Басараб у стилі ню? Перше запитання, яке ставили художниці й журналісти, і відвідувачі виставки. Каже, що це радше її комерційний проєкт. Понад десять років виставляла свої полотна цього циклу на інтернет-аукціонах. Чи не найбільше поціновувачі мистецтва прагнули саме таких картин. Були цікаві замовлення. Одного разу якийсь літній американський професор запропонував намалювати в жанрі ню портрет його дружини, надіславши світлини. Написала. Він відгукнувся словами: «Дивитимемося тепер на портрет Мері й згадуватимемо, якою вона була молодою». І захотів мати у власній колекції ще три інші роботи

тернопільської мисткині.

Пані Наталія розповідає, що жіноче тіло має філософію. В оголеності багато принади. Їй важливо не вік людини, її зморшки, складки, а гармонія, характер, пластика тіла. Тож прагне це збагнути й викласти на папір чи полотно, надати відповідних барв і настрою.

Натурниці нині багато не знайти, та й безплатно вони не позуватимуть. Тому художниця переглядає чимало фотографій в інтернеті, купує глянцеви видання. На своїй першій виставці у стилі ню тернопільська мисткиня вирішила показати й найдавнішу свою картину, яку відновила, й улюблені «Три грації» та «Танець з лебедем», нещодавно написані. Творила роботи різними техніками живопису і використовувала пастель, акварель, акрил. Наталія Басараб у

Наталія Басараб. Усміх

власних таких полотнах, як справедливо й точно було зауважено в запрошенні відвідати урочисте відкриття її виставки, відверта, глибока, відкрита душею й тілом, підкорює, надихає, дарує насолоду, возвеличує й кидає в безодню.

Тепер, напевно, треба чекати нового відкриття від художниці — творчого розуміння чоловічого характеру, тіла. Зізналася, що, напевно б, написала, але не має тем. Почекаємо.

Моцарт без перекладу

Наталія АБРОСИМОВА
для «Урядового кур'єра»

ПРЕМ'ЄРА. З листопада минулого року мистецький проєкт «Феноменальний Моцарт. Міфи і факти» відбувається у Дніпрі. Прем'єру підтримав Надзвичайний і Повноважний посол Австрійської Республіки в Україні Гернот Пфандлер. Добрі слова сказав на підтримку Почесний консул Австрійської Республіки в м. Дніпро Валерій Кіптик.

Побачивши на власні очі, підтверджую, що ще за годину до початку дійства каси Органного залу (комунальне підприємство «Дніпропетровський будинок органної та камерної музики» Дніпропетровської обласної ради) зазнали... численних дорікань шанувальників високого мистецтва. Чому не можемо скористатися, мовляв, інтернетом, щоб замовити квитки? Однак отримавши жадані папірчики, всі забули про негатив і наляштувалися на зустріч із прекрасною музикою світового генія. На шляху до Моцарта все, що заважало спілкуванню з музикою, відійшло на другий план. Моцарт завжди робить гарну касу, він й досі в моді і знаходить шанувальників.

Музика Моцарта актуальна й нині. Чарівні мелодії вражають у виконанні на органі, на струнних інструментах, на клавесині чи а капела. Не назвемо всіх, хто за роєм чи танцює, співає або веде концерт від автора сценарію, бо всі варті захоплення і оплесків. Такого сплеску талантів не очікували, мабуть, і ті, хто опікувався програмою як автор чи спонсор. А ми? Ми, глядачі, просто вдячні за підтримку Почесному консулу Австрійської Республіки в Дніпрі, без якої проєкт не відбувся б. Роботу музикантів сприйняли і високо оцінили. Виконавці допомогли збагнути, що Моцарт може допомогти порозумітися сучасникам. Мистецтво не знає кордонів, а музика не потребує перекладу. Колектив Органного залу, очолюваний Антоном Чернетю, довів це пронизливо, класно, зберігаючи традиції чемного дотику до наших душ і водночас підносячи до громадянського рівня відповідальності.

Вистава «Феноменальний Моцарт. Міфи і факти» збирає шанувальників. Бряньська церква, де з аншлагом іде зіркова програма, гостинно приймає дніпрян і гостей міста. Тепер нам важливо зберегти унікальний орган і прекрасні музичні традиції індустріального міста.

На Рівненщині 100 відсотків шкіл українськомовні

Інна ОМЕЛЯНЧУК,
«Урядовий кур'єр»

РЕКОРД. Крім Рівненщини, найбільший відсоток українськомовних шкіл у Волинській, Тернопільській, Вінницькій та Чернігівській областях. Про це повідомляє аналітичний портал «Слово і діло». Загалом у країні в більшості шкіл навчання ведуть українською мовою (89,7%), 9,4% припадають на російськомовні школи. Є заклади, де викладання провадять мовами інших національних меншин (татарською, румунською, молдовською), а також англійською.

Цікаво, що в державних загальноосвітніх навчальних закладах відсоток використання української мови сягає 89,8, а російської — 9,2, тоді як у приватних цифри інші: 55% проти 41,1% відповідно.

Найбільше шкіл, де викладають не українською, у відсотковому співвідношенні прогнозовано на сході й півдні країни (навіть без зони АТО і Криму): в Донецькій (40,5), Луганській (34,9), Одеській (30,6), Харківській (27,1) і Запорізькій (24,6) областях.

Показник 99,9% мають Волинська й Тернопільська області, 99,6% — Вінниччина й Чернігівщина, 99,5% — Київська і Житомирська області.

У столиці України українськомовні 97,1% шкіл.

Щоб дозвілля було цікавим

Роман КИРЕЙ,
«Урядовий кур'єр»

ПЛАНИ. У селі Лип'янка Шполянського району на Черкащині з ініціативи громади незабаром планують відкрити культурно-мистецький центр. Недавно тут почав діяти пожежний підрозділ і заступив на службу поліцейський офіцер громади. Філії центру, як розповіли у сільській раді, працюватимуть у кожному із сіл ОТГ. На базі будинків культури та клубів планують розгорнути мережу гуртків для школярів, публічних бібліотек і відкриють молодіжні центри, які забезпечуватимуть цікаве та змістовне дозвілля для молоді.

У Лип'янці на селі, які входять до об'єднаної територіальної громади, збережено соціальну сферу. Тут працюють дев'ять закладів, зокрема дитячий садок, лікарська амбулаторія, сільський будинок культури, які утримують за рахунок бюджету органів місцевого самоврядування, а також п'ять магазинів та хлібопекарня. При місцевій загальноосвітній школі діє музей Івана Гончара, якому надано статус державного, і функціонує його садиба-музей. Недавно селяни урочисто відзначили 109 років із дня народження видатного українського скульптора, етнографа, живописця, народного художника України уродженця с. Лип'янка Івана Гончара.

Полтава витратить на розвиток культури 1,5 мільярда гривень

Олександр ДАНИЛЕЦЬ,
«Урядовий кур'єр»

ПЕРСПЕКТИВИ ГАЛУЗІ. Полтава не на словах, а на ділі намірилася стати духовною столицею України, а допоможе їй у цьому реалізація нової програми розвитку культури та мистецтва на 2020—2024 роки, згідно з якою в галузь найближчі п'ять років планують вкласти 1,5 мільярда гривень. Сума істотна, проте й зрозуміла, бо доведеться чимало, тому що за цей час треба оно-

вити базу музичних інструментів, звукову і світлову апаратуру, реквізит, костюми й сценічне взуття. У палаці дозвілля «Листопад» треба провести заміну театральних крісел і придбати сучасне акустичне обладнання. Полтавський міський парк культури та відпочинку «Перемога» потребує ребрендингу. Комунальному підприємству «Міський духовий оркестр «Полтава» необхідна активна гастрольна діяльність, участь у всеукраїнських та міжнародних конкур-

сах і фестивалях. Отже, колектив потребує сучасних костюмів, музичних інструментів та обладнання. Фонди музеїв очікують оцифрування колекцій, єдиної електронної бази даних музейних предметів. Актуальним залишається впровадження QR-кодів, інформаційних кіосків, аудіогідів тощо. Програма спрямована на розширення мережі закладів культури, збільшення площ, введення додаткових штатних одиниць, особливо у сфері промислових та сучасних технологій.

Добре фінансуватимуть упродовж наступних п'яти років проведення міських заходів з нагоди державних знаменних дат, національно-патріотичне виховання, організацію фестивалів. 1,5 мільйона гривень надادуть на премії жителям міста, щоб заохотити їх до культури. Фінансуватимуть програму в межах можливостей бюджету. Активно розвиватимуть найближчим часом у місті й туризм.

ДОКУМЕНТИ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України

Цей Закон визначає правовий статус тимчасових слідчих комісій і тимчасових спеціальних комісій Верховної Ради України, їх повноваження та організаційні основи діяльності.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Статус тимчасових слідчих комісій і тимчасових спеціальних комісій Верховної Ради України

- 1. Тимчасова слідча комісія Верховної Ради України (далі — слідча комісія) — колегіальний тимчасовий орган Верховної Ради України, що утворюється з числа народних депутатів України, завданням якого є здійснення парламентського контролю шляхом проведення розслідування з питань, що становлять суспільний інтерес.
- 2. Тимчасова спеціальна комісія Верховної Ради України (далі — спеціальна комісія) — колегіальний тимчасовий орган Верховної Ради України, що створюється з числа народних депутатів України для підготовки і попереднього розгляду питань, а також для підготовки і доопрацювання проектів законів та інших актів Верховної Ради України на правах головного комітету, якщо предмет правового регулювання таких проектів не належить до предметів відання комітетів, утворених Верховною Радою України, крім випадку прийняття Верховною Радою України рішення про створення спеціальної комісії з правами головного комітету для продовження роботи над законопроектом про внесення змін до Конституції України.
- 3. Організація і порядок діяльності слідчих комісій та спеціальних комісій визначаються Конституцією України, Регламентом Верховної Ради України, затвердженим Законом України «Про Регламент Верховної Ради України» (далі — Регламент Верховної Ради України), цим та іншими законами України.
- 4. Терміни «реальний конфлікт інтересів», «потенційний конфлікт інтересів», «члени сім'ї», «близькі особи», які використовуються в цьому Законі, вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про запобігання корупції».

Стаття 2. Принципи діяльності слідчих комісій і спеціальних комісій

- 1. Слідчі комісії і спеціальні комісії діють на принципах верховенства права, законності, поваги та дотримання прав людини і громадянина, колегіальності, рівноправності членів комісії, вільного обговорення і вирішення питань, об'єктивності, неупередженості та обгрунтованості прийнятих рішень, висновків і пропозицій.
- Стаття 3. Підвітність та термін діяльності слідчих комісій і спеціальних комісій
- 1. Слідчі комісії і спеціальні комісії підзвітні Верховній Раді України.
- 2. Слідча комісія у визначений Верховною Радою України термін, але не пізніш як через шість місяців з дня її утворення, подає Верховній Раді України письмовий звіт про виконану роботу, а також підготовлені нею пропозиції щодо проектів актів Верховної Ради України, висновки, пропозиції та інші матеріали, які надаються народним депутатам України для ознайомлення.
- 3. Спеціальна комісія у визначений Верховною Радою України термін, але не пізніш як через шість місяців з дня її утворення, подає Верховній Раді України письмовий звіт про виконану роботу, а також підготовлені нею відповідні проекти актів Верховної Ради України та інші матеріали, які надаються народним депутатам України для ознайомлення.
- 4. Термін звіту слідчої комісії і спеціальної комісії визначається Верховною Радою України у постанові про утворення відповідної комісії.
- 5. Питання про заслуховування звіту, висновків і пропозицій слідчої комісії, спеціальної комісії відповідно до порядку, встановленого цим Законом, і в термін, визначений у постанові Верховної Ради України про утворення відповідної комісії, позачергово без голосування включається до порядку денного пленарних засідань Верховної Ради України наступного дня після дня подання звіту, висновків і пропозицій та розглядається першим на ранковому пленарному засіданні.

- У разі якщо Верховною Радою України не завершено розгляд питання порядку денного, розпочатого на попередньому пленарному засіданні, розгляд такого питання порядку денного зупиняється для заслуховування звіту, висновків і пропозицій слідчої комісії, спеціальної комісії.
- 6. Після обговорення на пленарному засіданні Верховної Ради України результатів роботи слідчої комісії, спеціальної комісії Верховна Рада України приймає рішення щодо завершення роботи відповідної комісії або доручає їй продовжити роботу і визначає для цього термін наступного звіту.
- 7. Строк повноважень слідчої комісії і спеціальної комісії не може перевищувати одного року з дня утворення такої комісії.
- 8. У разі ненадання слідчою комісією звіту Верховній Раді України у визначений Верховною Радою України термін повноваження такої комісії вважаються припиненими з наступного дня після дня закінчення терміну подання слідчою комісією звіту, про що оголошується Головою Верховної Ради України на пленарному засіданні Верховної Ради України.

Розділ II. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПОРЯДОК ДІЯЛЬНОСТІ СЛІДЧИХ КОМІСІЙ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

- Стаття 4. Порядок утворення слідчої комісії
- 1. Слідча комісія утворюється Верховною Радою України, якщо за це проголосував не менш як одна третина від конституційного складу Верховної Ради України.
- 2. Підставами для утворення слідчої комісії можуть бути повідомлення про порушення Конституції України, законів України органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, їх посадовими, службовими особами, керівниками (або посадовими особами, які виконують їх обов'язки) підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, громадських об'єднань, що становлять суспільний інтерес, у тому числі:
- 1) повідомлення про обставини, які загрожують суверенітету, територіальній цілісності України або її економічним, науково-технічним, національно-культурним, соціальним інтересам, охороні довкілля;
- 2) повідомлення про масове порушення прав, свобод і законних інтересів громадян, їх об'єднань або зловживання владою посадовими, службовими особами, що завдало істотної шкоди суспільним інтересам.

- 3. У разі якщо Верховній Раді України стануть відомі факти про неспроможність виконання Президентом України своїх повноважень за станом здоров'я, Верховна Рада України може утворити слідчу комісію для перевірки відповідних фактів у порядку, визначеному статтею 170 Регламенту Верховної Ради України.
- 4. Слідча комісія не може утворюватися з питань:
- 1) здійснення правосуддя судом;
- 2) встановлення наявності чи відсутності вини особи у вчиненні кримінального правопорушення;
- 3) яке є предметом діяльності утвореної Верховною Радою України іншої слідчої комісії.
- 5. Про утворення слідчої комісії Верховна Рада України приймає постанову, в якій визначає:

- 1) назву слідчої комісії;
- 2) завдання слідчої комісії і коло питань, що підлягають розслідуванню;
- 3) кількісний і персональний склад слідчої комісії, голову слідчої комісії та заступника голови;
- 4) термін діяльності слідчої комісії (на заздалегідь визначений час або на час виконання певної роботи);
- 5) термін звіту слідчої комісії про виконану роботу, який не перевищує шість місяців з дня її утворення;
- 6) заходи щодо кадрового, матеріально-технічного, фінансового, інформаційного та організаційного забезпечення діяльності слідчої комісії.
- 6. Кожна депутатська фракція (депутатська група) у Верховній Раді України має право на пропорційне представництво у складі слідчої комісії. Пропозиції щодо кількісного та персонального складу слідчої комісії подаються депутатськими фракціями (депутатськими групами) відповідно до вимог Регламенту Верховної Ради України та інших законів.

- 7. До складу слідчої комісії не може входити народний депутат України, який:
- 1) є близькою особою посадової особи, яка працює в органі державної влади, іншому державному органі, органі місцевого самоврядування, на підприємстві, в установі, організації, чи особи, яка ходить до керівного органу громадських об'єднань, щодо яких має проводитися розслідування слідчою комісією, або посадової, службової особи, стосовно якої має проводитися зазначене розслідування;
- 2) має безпосередньо або через близьких осіб та членів сім'ї приватний інтерес у органі державної влади, іншому державному органі, органі місцевого самоврядування, на підприємстві, в установі, організації, громадському об'єднанні, щодо яких має проводитися розслідування слідчою комісією;
- 3) до набуття повноважень народного депутата України брав участь у кримінальному провадженні стосовно осіб, щодо яких згідно із завданням має проводитися розслідування слідчою комісією, як діявач, слідчий або здійснював прокурорський нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство таких справ;
- 4) був або є учасником кримінального провадження, в якому учасником були або є орган державної влади, інший державний орган, орган місцевого самоврядування, підприємство, установа, організація, їх посадові, службові особи, а також громадські об'єднання, окремі громадяни, щодо яких має проводитися розслідування слідчою комісією;

- 5) до набуття повноважень народного депутата України брав участь у ревізії, аудиті чи експертизі, результати якої стали підставою для утворення слідчої комісії;
- 6) матиме в разі обрання інший реальний чи потенційний конфлікт інтересів з питань, для розслідування яких утворюється відповідна комісія.
- Не може бути обраний до складу слідчої комісії народний депутат України, у якого в разі обрання виникне реальний чи потенційний конфлікт інтересів з питань, для розслідування яких утворюється вказана комісія;
- 7) був учасником подій, щодо яких згідно із завданням має проводитися розслідування слідчою комісією.
- 8. Народний депутат України може бути обраний членом лише однієї слідчої комісії.
- 9. Народний депутат України, кандидатура якого пропонується депутатською фракцією (депутатською групою) до складу слідчої комісії, зобов'язаний письмово повідомити депутатську фракцію (депутатську групу) і Верховну Раду України про неможливість брати участь у роботі слідчої комісії за наявності підстав, зазначених у частині сьомій цієї статті.
- 10. На посаду голови слідчої комісії не може бути обраний голова комітету Верховної Ради України.
- 11. Секретар слідчої комісії обирається на першому засіданні слідчої комісії з числа її членів шляхом відкритого голосування більшістю від складу слідчої комісії, затвердженого Верховною Радою України.
- 12. Голова слідчої комісії, заступник голови і секретар слідчої комісії не можуть бути членами однієї депутатської фракції (депутатської групи) у Верховній Раді України.
- 13. Голова слідчої комісії, заступник голови та член слідчої комісії за пропозицією депутатської фракції (депутатської групи) можуть бути переобрані на пленарному засіданні Верховної Ради України більшістю від її конституційного складу, а секретар слідчої комісії — на засіданні слідчої комісії більшістю від її складу, затвердженого Верховною Радою України.

Стаття 5. Проведення першого засідання слідчої комісії

- 1. Перше засідання слідчої комісії проводиться не пізніш як у триденний строк після прийняття Верховною Радою України рішення про її утворення. На цьому засіданні обирається секретар слідчої комісії, розглядаються пропозиції до плану та порядку її роботи, а також приймається рішення про внесення пропозицій Голові Верховної Ради України щодо кількісного та персонального складу секретаріату слідчої комісії.
- На першому засіданні слідчої комісії можуть вирішуватися також інші питання, віднесені до повноважень цієї комісії.
- Стаття 6. Порядок проведення засідань слідчої комісії
- 1. Формою роботи слідчої комісії є засідання, які проводяться не менше двох разів на місяць з урахуванням календарного плану роботи Верховної Ради України.
- 2. Засідання слідчої комісії скликаються головою слідчої комісії, а в разі його відсутності — заступником голови слідчої комісії або на вимогу не менш як однієї четвертої від її складу, затвердженого Верховною Радою України.
- 3. Засідання слідчої комісії є повноважним, якщо на ньому присутні більше половини членів слідчої комісії від її складу, затвердженого Верховною Радою України.

- Рішення слідчої комісії приймаються на її засіданні шляхом відкритого або таємного голосування більшістю голосів присутніх на засіданні членів слідчої комісії, за винятком випадків, передбачених цим Законом.
- 4. Засідання слідчої комісії є відкритим, якщо слідчою комісією не прийнято рішення про проведення закритого засідання у зв'язку з необхідністю додержання вимог закону щодо захисту інформації з обмеженим доступом, таємної чи іншої охороняної законом інформації.
- 5. На кожному засіданні слідчої комісії ведуться протокол, який підписується головою та секретарем слідчої комісії, та стенограма засідання. За рішенням слідчої комісії хід засідання може фіксуватися засобами аудіо- та відеозапису.
- 6. Слідчі комісії інформують про свою діяльність шляхом оприлюднення на офіційному веб-сайті Верховної Ради України протоколів, стенограм, аудіо- та відеозаписів відкритих засідань слідчої комісії, а також повідомлень про дату, час та місце проведення відкритих засідань.

Журналісти, працівники засобів масової інформації мають право бути присутніми на відкритих засіданнях слідчої комісії.

- Стаття 7. Розгляд питань на засіданнях слідчої комісії
- 1. На засіданнях слідчої комісії розглядаються питання:
- 1) обрання секретаря слідчої комісії;
- 2) затвердження плану та порядку роботи слідчої комісії;
- 3) розподілу доручень між членами слідчої комісії;
- 4) утворення, у разі необхідності, робочих груп слідчої комісії за напрямками визначених завдань;
- 5) доцільності залучення для роботи в слідчій комісії працівників правоохоронних органів, експертів та інших фахівців;
- 6) запрошення посадових, службових осіб органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування та керівників (або посадових осіб, які виконують їх обов'язки) підприємств, установ, організацій, громадських об'єднань, окремих громадян для отримання показань чи заслуховування пояснень з питань, щодо яких проводиться розслідування;
- 7) порядку забезпечення захисту інформації з обмеженим доступом під час роботи слідчої комісії з такою інформацією;
- 8) про вилучення предметів і документів, які можуть бути доказами, за винятком тих, які знаходяться у житлі чи в іншому володінні особи;
- 9) визначення та передачі текстів повідомлень стосовно окремих питань діяльності слідчої комісії для розміщення в засобах масової інформації;
- 10) відрядження членів слідчої комісії у зв'язку з її діяльністю;
- 11) ухвалення висновків і пропозицій слідчої комісії;
- 12) затвердження звіту про результати виконаної слідчою комісією роботи, пропозицій щодо проекту акта Верховної Ради України та визначення доповідача на пленарному засіданні Верховної Ради України;
- 13) оплати праці або винагород за залучених для роботи слідчої комісії осіб, передбачених частиною першою статті 27 цього Закону;
- 14) інші питання, які віднесені до повноважень слідчої комісії.

- 2. Для розгляду попередньо визначених питань на засідання слідчої комісії або її робочих груп можуть бути запрошені посадові особи (крім Президента України, суддів та суддів Конституційного Суду України), службові та інші особи, присутність яких визначена слідчою комісією необхідною. Слідча комісія зазвичай, але не пізніш як за три дні, в письмовій формі повідомляє про це керівників органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, керівників (або посадових осіб, які виконують їх обов'язки) підприємств, установ і організацій, громадських об'єднань, представників яких запрошуються на засідання слідчої комісії. У відповідь на запрошення особам зазначаються час і місце проведення засідання слідчої комісії, з якого питання необхідна їх присутність, які матеріали та документи необхідно мати із собою. Запрошена особа зобов'язана своєчасно прибути на засідання слідчої комісії, її робочої групи, а в разі неможливості прибути на засідання слідчої комісії зазвичай повідомити про це.

- 3. Обговорення проектів рішень, висновків і пропозицій слідчої комісії щодо дій посадових та службових осіб чи окремих громадян проводиться без присутності таких осіб на засіданні слідчої комісії.
- Стаття 8. Доступ до інформації щодо діяльності слідчої комісії
- 1. За рішенням слідчої комісії голова слідчої комісії або заступник голови слідчої комісії може надавати засобам масової інформації повідомлення про окремі питання діяльності слідчої комісії.
- 2. Голова Верховної Ради України або за його дорученням Перший заступник, заступник Голови Верховної Ради України мають право отримувати інформацію про стан виконання слідчою комісією покладеного на неї завдання.
- 3. За рішенням Верховної Ради України матеріали проведеного розслідування, висновки і пропозиції слідчої комісії можуть оприлюднюватися у газеті «Голос України».

- Стаття 9. Завершення роботи слідчої комісії
- 1. Після закінчення розслідування і складення звіту з мотивованим висновком і пропозиціями слідча комісія подає їх Верховній Раді України, а голова слідчої комісії або інший визначений слідчою комісією член комісії доповідає про них на пленарному засіданні Верховної Ради України.
- 2. Повноваження слідчої комісії припиняються:
- 1) одночасно з прийняттям Верховною Радою України остаточного рішення щодо результатів її роботи;
- 2) у випадку, передбаченому частиною восьмою статті 3 цього Закону;
- 3) у разі припинення повноважень Верховної Ради України, якою утворено зазначену слідчу комісію.

- Стаття 10. Документи слідчої комісії
- 1. На час діяльності слідчої комісії протоколи та стенограми її засідань, інші документи чи належним чином посвідчені копії цих документів зберігаються в сейфі, що опечатується. У процесі дослідження матеріалів розслідування кожен член слідчої комісії працює із ксерокопіями отриманих документів, що не виключає його права звернення до їх оригіналів. Усі зауваження, висновки і пропозиції щодо досліджуваних матеріалів, фактів і обставин члени слідчої комісії викладають письмово та подають їх на ім'я голови слідчої комісії через її секретаріат або безпосередньо з обов'язковою реєстрацією у встановленому порядку.
- 2. Оригінали отриманих слідчою комісією документів відповідно до рішення Верховної Ради України передаються разом із висновками і пропозиціями слідчої комісії до Генеральної прокуратури України або повертаються відповідно до органів дер-

жавної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій.

3. У випадку, передбаченому частиною восьмою статті 3 цього Закону, оригінали отриманих слідчою комісією документів повертаються відповідно до органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій.

Стаття 11. Заходи щодо забезпечення безпеки членів слідчої комісії та залучених для її роботи фахівців

- 1. У разі наявності загрози життю чи здоров'ю членів слідчої комісії, залучених для її роботи фахівців голова слідчої комісії вносить мотивовані пропозиції Голові Верховної Ради України про здійснення державної охорони членів слідчої комісії і заходів охоронного характеру щодо фахівців, які здійснюються державними органами відповідно до закону.

Розділ III. ПОВНОВАЖЕННЯ СЛІДЧОЇ КОМІСІЇ

- Стаття 12. Права слідчої комісії
- 1. Слідча комісія має право:
- 1) у порядку, визначеному законом, отримувати необхідну для своєї діяльності інформацію, документи, матеріали та інші відомості, що стосуються предмета розслідування, від органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових, службових осіб, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності та їх керівників (або посадових осіб, що виконують їх обов'язки). Інформація, що становить державну або іншу охоронювану законом таємницю, надається в порядку, встановленому законом;
- 2) ознайомлюватися з документами, які стосуються предмета розслідування, отримувати їх копії;
- 3) у разі необхідності вилучати потрібні для розслідування документи з числа наданих чи отримувати їх копії, а у випадках, коли щодо цих документів надійшли відповідні запити органів, які здійснюють кримінальне провадження, — їх копії;
- 4) запрошувати осіб, зазначених у частині першій статті 19 цього Закону, для отримання показань чи пояснень з питань, щодо яких проводиться розслідування слідчою комісією, заслуховувати їх на своєму засіданні, ставити їм запитання;
- 5) отримувати показання чи пояснення від осіб, зазначених у частині першій статті 19 цього Закону, щодо обставин, які розслідуються, за винятком випадків, встановлених законом;
- 6) приймати рішення про залучення експертів та фахівців для роботи в слідчій комісії;
- 7) звертатися за допомогою до органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових, службових осіб, керівників (або посадових осіб, що виконують їх обов'язки) підприємств, установ, організацій, громадських об'єднань, які зобов'язані сприяти слідчій комісії при розслідуванні визначених Верховною Радою України питань;
- 8) призначати необхідні експертизи та запрошувати на засідання слідчої комісії експертів;
- 9) залучати до участі в розслідуванні працівників органів прокуратури України, Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ України, податкової міліції за згодою їх керівників.

- Стаття 13. Обов'язки слідчої комісії
- 1. Слідча комісія зобов'язана:
- 1) вести протоколи та стенограми засідань;
- 2) проводити збір інформації, показань, пояснень, документів і матеріалів, здійснювати їх дослідження;
- 3) вести у встановленому порядку облік вхідних і вихідних документів слідчої комісії;
- 4) на основі всебічного аналізу досліджених обставин готувати висновки і пропозиції для внесення їх на розгляд Верховної Ради України та пропозиції щодо проектів актів Верховної Ради України за результатами їх розгляду;
- 5) звітувати Верховній Раді України про хід проведення та результати розслідування відповідно до терміну та завдань, визначених Верховною Радою України;
- 6) передавати після завершення своєї роботи до відповідних структурних підрозділів Апарату Верховної Ради України всі протоколи та стенограми засідань, а також інші матеріали слідчої комісії разом із висновками і пропозиціями. У разі направлення матеріалів слідчої комісії до Генеральної прокуратури України до відповідних структурних підрозділів Апарату Верховної Ради України передаються їх посвідчені копії.

- Стаття 14. Голова слідчої комісії
- 1. Голова слідчої комісії:
- 1) забезпечує організацію роботи слідчої комісії;
- 2) забезпечує складання плану роботи слідчої комісії;
- 3) організовує роботу секретаріату слідчої комісії та залучених для її роботи фахівців;
- 4) веде засідання слідчої комісії;
- 5) підписує рішення слідчої комісії, протоколи засідань, висновки і пропозиції слідчої комісії;
- 6) представляє слідчу комісію у відносинах з органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, їх посадовими, службовими особами, підприємствами, установами, організаціями, громадськими об'єднаннями;
- 7) інформує членів слідчої комісії про офіційні документи, листи та інші матеріали, що надійшли до слідчої комісії;
- 8) інформує у разі систематичного ухилення народного депутата України від виконання обов'язків члена слідчої комісії голову відповідної депутатської фракції (депутатської групи) у Верховній Раді України та Голову Верховної Ради України;
- 9) готує пропозиції на розгляд слідчої комісії про залучення фахівців для роботи у слідчій комісії;
- 10) подає за рішенням слідчої комісії пропозиції керівнику Апарату Верховної Ради України про видачу тимчасових посвідчень встановленого зразка залученим для роботи у слідчій комісії фахівцям;
- 11) вносить пропозиції про запрошення на засідання слідчої комісії осіб для отримання показань чи пояснень;
- 12) організовує повідомлення членів слідчої комісії та запрошених осіб про проведення засідання слідчої комісії;
- 13) доповідає на пленарному засіданні Верховної Ради України ухвалені слідчою комісією висновки і пропозиції.

- Стаття 15. Заступник голови слідчої комісії
- 1. Заступник голови слідчої комісії:
- 1) виконує обов'язки голови слідчої комісії в разі його відсутності;
- 2) за дорученням голови слідчої комісії виконує завдання з організації роботи слідчої комісії.
- Стаття 16. Секретар слідчої комісії
- 1. Секретар слідчої комісії:
- 1) бере участь у складанні плану роботи слідчої комісії;
- 2) забезпечує підготовку проектів звернень до органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій та їх посадових, службових осіб, громадських об'єднань, а також проектів інших документів слідчої комісії;
- 3) контролює виконання плану роботи, виконання рішень, ведення діловодства слідчої комісії, підписує разом із головою слідчої комісії протоколи засідань, висновки і пропозиції слідчої комісії, забезпечує членів слідчої комісії необхідними документами та матеріалами;
- 4) веде облік засідань слідчої комісії, осіб, присутніх на засіданнях, і результатів голосування;
- 5) організовує підготовку засідань, явку їх учасників та надання їм необхідних матеріалів;
- 6) забезпечує підготовку матеріалів слідчої комісії для передачі їх до відповідних структурних підрозділів Апарату Верховної Ради України, а у випадках, передбачених цим Законом, — для направлення їх до Генеральної прокуратури України чи повернення до органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій.

- Стаття 17. Член слідчої комісії
- 1. Член слідчої комісії:
- 1) бере участь у засіданнях слідчої комісії;
- 2) безперешкодно при пред'явленні посвідчення народного депутата України і доручення слідчої комісії відвідує для з'ясування питань, пов'язаних із розслідуванням, підприємства, установи, організації, розташовані на території України, незалежно від їх підпорядкування, форми власності, режиму секретності;
- 3) отримує за дорученням слідчої комісії письмово або усні пояснення від посадових, службових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування, керівників (посадових осіб, що виконують їх обов'язки) підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, громадських об'єднань та окремих громадян;
- 4) отримує за дорученням слідчої комісії від зазначених у пункті 3 цієї частини осіб оригінали або належним чином посвідчені копії документів, у тому числі тих, які містять відомості, що становлять державну або іншу охоронювану законом таємницю, проводить вилучення таких документів за дорученням слідчої комісії у порядку, встановленому законом;
- 5) вносить пропозиції щодо залучення до участі в роботі слідчої комісії фахівців, їх кількісного та персонального складу, організації роботи слідчої комісії, опрацювання матеріалів розслідування та висновків і пропозицій, а також пропозиції про запрошення відповідних осіб для отримання показань чи пояснень;

ДОКУМЕНТИ

6) вносить пропозиції до плану роботи слідчої комісії щодо організації виконання покладених на слідчу комісію завдань, до проектів звіту, висновків і пропозицій слідчої комісії;

7) має право у разі незгоди з висновками і пропозиціями, що ухвалюються слідчою комісією, викласти у письмовій формі свою окрему думку, що додається до протоколу засідання слідчої комісії.

Стаття 18. Безпечення слідчої комісії документами та інформацією

1. На звернення слідчої комісії під час здійснення її повноважень органи державної влади, інші державні органи, органи місцевого самоврядування, їх посадові, службові особи, керівники (посадові особи, що виконують їх обов'язки) підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, а також громадських об'єднань зобов'язані у визначений законом термін надавати документи та інформацію з питань, щодо яких проводиться розслідування.

2. Слідча комісія має право прийняти рішення про вилучення необхідних для її розслідування документів (крім тих, що знаходяться у житлі чи іншому володінні особи, а також тих, що є доказами у кримінальній справі). У разі відмови або ухиляння посадових, службових осіб від надання зазначених документів член слідчої комісії за її дорученням вилучає ці документи чи їх копії у порядку, встановленому законом, у присутності представника (представників) органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації. Про вилучення складається протокол, в якому зазначається перелік вилучених документів і який підписує член слідчої комісії та присутній представник (представники) органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації.

3. У разі якщо орган досудового розслідування або суд на підставі та в порядку, встановлених Кримінальним процесуальним кодексом України, прийняв рішення про виїмку (витребування) в органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, громадського об'єднання документів, які досліджуються слідчою комісією, оригінали таких документів передаються до органу досудового розслідування або до суду, а їх копії, посвідчені в установленому порядку в Апараті Верховної Ради України, залишаються у слідчої комісії.

Стаття 19. Давання показань чи пояснень слідчій комісії

1. Посадові особи, службові особи органів державної влади, органів місцевого самоврядування, керівники (посадові особи, які виконують їх обов'язки) підприємств, установ і організацій, громадських об'єднань та окремі громадяни зобов'язані з'явитися на запрошення слідчої комісії і дати правдиві показання чи пояснення про відомі їм обставини з питань, що є предметом розслідування, у порядку, встановленому законом. Особи, запрошені для дачі показань як свідки, а також як експерти, перекладачі попереджаються у письмовій формі (розпискою) про кримінальну відповідальність за вчинення ними дій, зазначених у частині другій статті 29 цього Закону.

2. Особа, яка дає слідчій комісії показання чи пояснення як свідок, повинна відповісти на поставлені запитання, що стосуються предмета розслідування, а в разі необхідності викласти свої показання чи пояснення в письмовій формі, які додаються до протоколу засідання слідчої комісії.

3. Особи, які згідно із законом мають право не розголошувати певну інформацію, можуть не повідомляти слідчій комісії таку інформацію.

4. Якщо запрошена слідчою комісією посадова, службова чи інша особа не з'являється на засідання слідчої комісії без поважних причин, слідча комісія має право прийняти рішення про застосування до неї примусу, виконання якого забезпечується органами Національної поліції у встановленому законом порядку.

5. Витрати, пов'язані із запрошенням особи слідчою комісією, відшкодовуються такій особі в порядку, передбаченому законодавством щодо відшкодування витрат свідкам та іншим учасникам кримінального процесу, за рахунок коштів, передбачених на здійснення повноважень Верховної Ради України.

Стаття 20. Проведення розслідування слідчою комісією

1. Члени слідчої комісії, а також утворені нею робочі групи здійснюють перевірку фактів і обставин як безпосередньо у місцях їх виникнення, так і шляхом витребування відповідних документів та матеріалів, отримання показань, пояснень.

Стаття 21. Вимоги до висновків і пропозицій слідчої комісії

1. Результати розслідування слідча комісія викладає у письмовому звіті, який має містити висновки і пропозиції про:

- факти і обставини, які стали підставами для проведення розслідування;
- відомості чи обставини, встановлені слідчою комісією, і докази, якими це підтверджується;
- відомості чи обставини, що не підтвердилися;
- факти і обставини, які не були перевірені, із зазначенням причин, з яких перевірка не здійснювалася.

2. Слідча комісія при підготовці висновку щодо кожної встановленої обставини проводить голосування. Результати голосування із зазначенням кількості голосів, поданих «за», «проти», «утримався», наводяться у висновку слідчої комісії. Висновок вважається ухваленим, якщо за нього проголосувало більше половини членів слідчої комісії від її складу, затвердженого Верховною Радою України. Усі висновки слідчої комісії оформляються письмово і підписуються головою та секретарем слідчої комісії.

У разі виникнення реального чи потенційного конфлікту інтересів у члена слідчої комісії він не має права брати участі в голосуванні з цього питання.

3. У пропозиціях слідчої комісії зазначається, яким чином мають бути використані висновки слідчої комісії у разі прийняття Верховною Радою України рішення щодо них. Пропозиції слідчої комісії викладаються у проекті постанови чи іншого акта Верховної Ради України і вносяться на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України — членами слідчої комісії.

Стаття 22. Розгляд Верховною Радою України звіту слідчої комісії

1. Розгляд звіту слідчої комісії проводиться як правило, на відкритому пленарному засіданні Верховної Ради України. У разі наявності у письмовому звіті чи доданих до нього матеріалів інформації з обмеженим доступом, у тому числі таємної чи іншої охоронюваної законом інформації, Верховна Рада України може прийняти рішення про розгляд такого звіту слідчої комісії на закритому пленарному засіданні Верховної Ради України.

2. За результатами розгляду звіту слідчої комісії Верховна Рада України може прийняти такі рішення:

- взяти до відома висновки і пропозиції слідчої комісії;
- припинити повноваження слідчої комісії;
- продовжити роботу слідчої комісії на визначений Верховною Радою України термін з урахуванням вимог частини сьомої статті 3 цього Закону.

3. При розгляді висновків і пропозицій слідчої комісії Верховна Рада України в разі необхідності вирішує питання щодо:

- направлення матеріалів слідчої комісії до Генеральної прокуратури України для їх вивчення та відповідного реагування;
- направлення висновків слідчої комісії Президенту України, Прем'єр-міністру України;
- направлення висновків слідчої комісії для реагування згідно із законом відповідному органу державної влади, іншому державному органу, органу місцевого самоврядування чи посадові особі;
- опублікування висновків слідчої комісії у газеті «Голос України» з додержанням вимог закону щодо захисту інформації з обмеженим доступом, у тому числі таємної чи іншої охоронюваної законом інформації.

4. Висновки і пропозиції слідчої комісії не є вирішальними для органів, які здійснюють кримінальне провадження.

5. Орган державної влади, інший державний орган, орган місцевого самоврядування чи посадова особа, визначені у постанові Верховної Ради України, інформують Верховну Рад України про результати розгляду висновків слідчої комісії у термін, визначений постановою Верховної Ради України.

Розділ IV. СПЕЦІАЛЬНІ КОМІСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Стаття 23. Порядок створення спеціальної комісії

1. Спеціальна комісія створюється для підготовки і попереднього розгляду питань, а також для підготовки і доопрацювання проектів законів та інших актів Верховної Ради України на правах головного комітету, якщо предмет правового регулювання таких проектів не належить до предметів відання комітетів, утворених Верховною Радою України, крім випадку прийняття Верховною Радою України рішення про створення спеціальної комісії з правами головного комітету для продовження роботи над законопроектом про внесення змін до Конституції України.

2. Спеціальна комісія створюється з числа народних депутатів України, які дали на це згоду. Кількісний склад спеціальної комісії формується з урахуванням принципу пропорційного представництва депутатських фракцій (депутатських груп).

Не може бути обраний до складу спеціальної комісії народний депутат України, у якого в разі обрання виникне реальний чи потенційний конфлікт інтересів з питань, для підготовки і попереднього розгляду яких утворюється відповідна спеціальна комісія. Народний депутат України, кандидатура якого запропонована депутатською фракцією (депутатською групою) до складу спеціальної комісії, зобов'язаний повідомити Верховну Рад України про неможливість брати участь у роботі спеціальної комісії за наявності зазначеної підстави.

3. Депутатські фракції (депутатські групи) вносять пропозиції щодо персонального складу спеціальної комісії в порядку, встановленому цим Законом та Регламентом Верховної Ради України.

4. Про утворення спеціальної комісії Верховна Рада України приймає постанову, в якій визначає:

- назву спеціальної комісії;

2) мету, завдання і коло питань, для підготовки і попереднього розгляду яких утворюється спеціальна комісія;

3) кількісний і персональний склад спеціальної комісії, голову спеціальної комісії та заступника голови;

4) термін діяльності спеціальної комісії (на заздалегідь визначений час або на час виконання відповідної роботи);

5) термін звіту спеціальної комісії про виконану роботу, який не перевищує шість місяців з дня її утворення;

6) заходи щодо кадрового, матеріально-технічного, інформаційного, організаційного забезпечення роботи спеціальної комісії.

5. На посаду голови спеціальної комісії не може бути обраний голова комітету. Народний депутат України за погодженням з відповідною депутатською фракцією (депутатською групою) може бути одночасно членом одного комітету і спеціальної комісії.

6. Секретар спеціальної комісії обирається на першому засіданні спеціальної комісії з числа її членів.

7. Голова спеціальної комісії, заступник голови та секретар комісії не можуть бути членами однієї депутатської фракції (депутатської групи).

Стаття 24. Повноваження та порядок діяльності спеціальної комісії

1. Спеціальна комісія здійснює повноваження головного комітету, передбачені Регламентом Верховної Ради України, з питань, для підготовки якого її створено.

2. Спеціальна комісія здійснює свою діяльність відповідно до вимог цього Закону, Закону України «Про комітети Верховної Ради України».

Розділ V. СЕКРЕТАРІАТИ СЛІДЧИХ КОМІСІЙ І СПЕЦІАЛЬНИХ КОМІСІЙ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ, ЇХ ФІНАНСОВЕ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Стаття 25. Правовий статус секретаріатів слідчих комісій і спеціальних комісій

1. Для забезпечення належних умов роботи слідчої комісії і спеціальної комісії утворюється її секретаріат з числа працівників Апарату Верховної Ради України та/або залучених фахівців, з якими укладається строковий трудовий договір.

2. Пропозиції щодо чисельності та персонального складу секретаріату слідчої комісії, спеціальної комісії розглядаються на першому засіданні такої комісії і подаються Голові Верховної Ради України. Пропозиції щодо зміни чисельності чи персонального складу секретаріату слідчої комісії, спеціальної комісії у разі необхідності розглядаються на наступних засіданнях такої комісії.

3. Секретаріат слідчої комісії, спеціальної комісії здійснює організаційно-інформаційне, консультативно-правове, методичне забезпечення, ведення діловодства відповідної комісії.

4. Прийняття на роботу та звільнення працівників секретаріатів слідчої комісії, спеціальної комісії з числа фахівців, які не є працівниками Апарату Верховної Ради України, здійснюються згідно із строковим трудовим договором, який укладається керівником Апарату Верховної Ради України за пропозицією голови відповідної комісії.

5. Оплата праці працівників секретаріатів слідчої комісії, спеціальної комісії, у тому числі преміювання, проводиться в межах кошторису Верховної Ради України у порядку та розмірах, встановлених для працівників секретаріатів комітетів Верховної Ради України.

Стаття 26. Порядок залучення фахівців для роботи в слідчих комісіях і спеціальних комісіях

1. Пропозиції щодо залучення фахівців для роботи в слідчій комісії і спеціальній комісії розглядаються на засіданні відповідної комісії, про що приймається рішення.

2. Залучення для роботи в слідчій комісії і спеціальній комісії фахівців відбувається за згодою керівників органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, керівників (або посадових осіб, що виконують їх обов'язки) підприємств, установ, організацій.

3. Залучення для роботи в слідчій комісії іноземців та осіб без громадянства не допускається.

Стаття 27. Гарантії захисту трудових прав осіб, залучених для роботи в слідчих комісіях і спеціальних комісіях

1. Штатні працівники секретаріату слідчих комісій і спеціальних комісій та фахівці, які залучаються або відряджаються для роботи до цих комісій, звільняються від виконання інших службових обов'язків на час роботи комісії. За ними зберігаються попередня робота (посада), а також заробітна плата за основним місцем роботи, включаючи встановлені раніше надбавки та доплати.

Стаття 28. Фінансове та матеріально-технічне забезпечення слідчих комісій і спеціальних комісій

1. Фінансове забезпечення діяльності слідчих комісій і спеціальних комісій та виділення для їх роботи службових приміщень, засобів діловодства, зв'язку і транспорту здійснюються Апаратом Верховної Ради України у межах кошторису Верховної Ради України.

Розділ VI. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕВИКОНАННЯ ВИМОГ ЦЬОГО ЗАКОНУ

Стаття 29. Відповідальність за невиконання вимог цього Закону

1. Посадові особи, службові особи органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, керівники (або посадові особи, які виконують їх обов'язки) підприємств, установ, організацій, громадських об'єднань та окремі громадяни за порушення вимог цього Закону несуть адміністративну чи кримінальну відповідальність згідно із законом.

2. За відмову особи, запрошеної слідчою комісією, від давання показань як свідка або за відмову експерта чи перекладача без поважних причин від виконання покладених на них обов'язків експерта чи перекладача під час проведення розслідування слідчою комісією, а також за надання завідомо неправдивих показань, завідомо неправдивого висновку експерта, завідомо неправильного перекладу, зробленого перекладачем, винні особи несуть відповідальність згідно із законом.

3. Голова слідчої комісії, заступник голови слідчої комісії, секретар та члени слідчої комісії, а також працівники секретаріатів таких комісій, які мають право допуску до інформації з обмеженим доступом, несуть відповідальність згідно із законом за поширення інформації з обмеженим доступом, у тому числі таємної чи іншої охоронюваної законом інформації, яка стала їм відомою у зв'язку з роботою слідчої комісії.

Розділ VII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Тимчасові слідчі комісії та тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України, утворені до набрання чинності цим Законом, продовжують свою діяльність відповідно до вимог цього Закону, Регламенту Верховної Ради України до закінчення встановленого терміну їх діяльності.

3. Абзац перший пункту 27 частини першої статті 23 Закону України «Про Національну поліцію» (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 40—41, ст. 379; 2016 р., № 30, ст. 542; 2018 р., № 6—7, ст. 40) після слів «рішень інших органів (посадових осіб)» доповнити словами «здійснює привід осіб за рішенням тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України».

4. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня опублікування цього Закону:

- підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про приведення законів України у відповідність із цим Законом;
- привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
19 грудня 2019 року
№ 400-IX

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про внесення змін до Указу Президента України від 24 липня 2019 року № 554

1. На часткову зміну статті 1 Указу Президента України від 24 липня 2019 року № 554 «Про делегацію України для участі у переговорах між Україною та Малайзією щодо підготовки проекту Договору між Україною та Малайзією про передачу засуджених осіб»:

- увести до складу делегації України для участі у переговорах між Україною та Малайзією щодо підготовки проекту Договору між Україною та Малайзією про передачу засуджених осіб (далі — делегація) КОЛОМІЄЦЬ Валерію Рудольфівну — заступника Міністра юстиції України, призначивши її главою делегації та увільнивши від виконання цих обов'язків О. Нечитайла;
- затвердити у складі делегації НЕЧИТАЙЛА Олександра Вячеславовича — Надзвичайного і Повноваженого Посла України в Малайзії, призначивши його заступником глави делегації; МАРЧЕНКО Людмилу Іванівну — завідувача відділу з питань військового законодавства та міжнародного права Головного управління законодавства з питань державного будівництва Директорату з питань правової політики Офісу Президента України.

2. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
11 лютого 2020 року
№ 49/2020

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 5 лютого 2020 р. № 60
Київ

Про внесення змін до порядку, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 27 березня 2019 р. № 322 і від 17 квітня 2019 р. № 333

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

Внести до Порядку оплати витрат, пов'язаних із здобуттям дітьми працівників дипломатичної служби, направлених у довготермінове відрядження, дошкільної та загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 березня 2019 р. № 322 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 32, ст. 1149), і Порядку оплати працівникам дипломатичної служби, направленим у довготермінове відрядження, та членам їх сімей витрат, пов'язаних з наданням медичної допомоги або медичним страхуванням, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 333 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 34, ст. 1213), зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 5 лютого 2020 р. № 60

ЗМІНИ.

що вносяться до порядку, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 27 березня 2019 р. № 322 і від 17 квітня 2019 р. № 333

1. Абзац перший пункту 3 Порядку оплати витрат, пов'язаних із здобуттям дітьми працівників дипломатичної служби, направлених у довготермінове відрядження, дошкільної та загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 березня 2019 р. № 322, після слів «закордонних дипломатичних установ України» доповнити словами «, а дітьми працівників апарату військових аташе та апарату представника Міноборони при закордонних дипломатичних установах України — за рахунок коштів державного бюджету, що передбачаються для функціонування уповноваженого органу Міноборони, що забезпечує діяльність апарату військових аташе та апарату представника Міноборони при закордонних дипломатичних установах України».

2. У Порядку оплати працівникам дипломатичної служби, направленим у довготермінове відрядження, та членам їх сімей витрат, пов'язаних з наданням медичної допомоги або медичним страхуванням, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 333:

1) абзац перший пункту 4 після слів «та членів їх сімей» доповнити словами «, у тому числі працівників апарату військових аташе та апарату представника Міноборони при закордонній дипломатичній установі та членів їх сімей»;

2) пункт 8 після слів «кошти повертаються працівником закордонної дипломатичної установи на рахунок закордонної дипломатичної установи» доповнити словами «, а працівником апарату військових аташе та апарату представника Міноборони при закордонній дипломатичній установі — уповноваженому органу Міноборони, що забезпечує діяльність апарату військових аташе та апарату представника Міноборони при закордонній дипломатичній установі»;

3) в абзаці третьому пункту 9 слова «працівникові закордонної дипломатичної установи та членам їх сімей на підставі рахунків (інших документів, що підтверджують вартість наданих послуг) закладу охорони здоров'я за письмовим рішенням керівника закордонної дипломатичної установи» замінити словами «працівникам закордонної дипломатичної установи та членам їх сімей на підставі рахунків (інших документів, що підтверджують вартість наданих послуг) закладу охорони здоров'я за письмовим рішенням керівника закордонної дипломатичної установи, а працівникам апарату військових аташе та апарату представника Міноборони при закордонній дипломатичній установі та членам їх сімей — за письмовим рішенням відповідної посадової особи уповноваженого органу Міноборони, що забезпечує діяльність апарату військових аташе та апарату представника Міноборони при закордонній дипломатичній установі»;

4) абзац перший пункту 10 після слів «за письмовим рішенням керівника закордонної дипломатичної установи» доповнити словами «, а працівникам апарату військових аташе та апарату представника Міноборони при закордонній дипломатичній установі та членам їх сімей — за письмовим рішенням відповідної посадової особи уповноваженого органу Міноборони, що забезпечує діяльність апарату військових аташе та апарату представника Міноборони при закордонній дипломатичній установі».

5) пункт 12 після слів «у законі про Державний бюджет України на відповідний рік» доповнити словами «, а працівників апарату військових аташе та апарату представника Міноборони при закордонній дипломатичній установі та членів їх сімей — за рахунок коштів державного бюджету, передбачених уповноваженому органу Міноборони, що забезпечує діяльність апарату військових аташе та апарату представника Міноборони при закордонній дипломатичній установі, для його функціонування».

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 29 січня 2020 р. № 46
Київ

Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 26 червня 2019 р. № 596

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

Внести до постанови Кабінету Міністрів України від 26 червня 2019 р. № 596 «Про утворення Координаційної ради з питань реформування системи інституційного догляду та виховання дітей» (Офіційний вісник України, 2019 р., № 57, ст. 1966) зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 29 січня 2020 р. № 46

ЗМІНИ.

що вносяться до постанови Кабінету Міністрів України від 26 червня 2019 р. № 596

1. В абзаці другому пункту 7 Положення про Координаційну раду з питань реформування системи інституційного догляду та виховання дітей, затвердженого зазначеною постановою, слова «Віце-прем'єр-міністр України відповідно до розподілу функціональних повноважень» замінити словами «Міністр соціальної політики».

2. Додаток до постанови викласти в такій редакції:

«Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 26 червня 2019 р. № 596 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 29 січня 2020 р. № 46)

СКЛАД

Координаційної ради з питань реформування системи інституційного догляду та виховання дітей

Міністр соціальної політики, голова Координаційної ради
Заступник Міністра соціальної політики, заступник голови Координаційної ради
Заступник Міністра освіти і науки
Заступник Міністра охорони здоров'я
Заступник Міністра внутрішніх справ
Заступник Міністра розвитку громад та територій
Заступник Міністра культури, молоді та спорту
Заступник Міністра фінансів
Заступник Голови Національної поліції
Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (за згодою)
Уповноважений Президента України з прав дитини (за згодою)
Представники громадських об'єднань (за згодою)
Представник Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» (за згодою)
Представник Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Українська асоціація районних та обласних рад» (за згодою)
Представник Асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація об'єднаних територіальних громад України» (за згодою)».

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ ТА УКРАЇНА

СПРАВА «АЗЮКОВСЬКА ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF AZYUKOVSKA v. UKRAINE) (заява № 47921/08) Стислий виклад рішення від 17 грудня 2019 року У травні 2005 року щодо заявниці було порушено кримінальне провадження за фактом отримання хабаря. У червні цього ж року кримінальне провадження щодо заявниці було закрито у зв'язку із відсутністю доказів вини заявниці. Згодом вищестоящий прокурор відновив досудове слідство, а справу заявниці направив до суду першої інстанції для розгляду по суті. У грудні 2008 року кримінальне провадження було закрито у зв'язку з відсутністю доказів. У подальшому вищестоящий прокурор неодноразово поновлював кримінальне провадження, однак з тих самих підстав його закривали. До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявниця скаржилася за статтею 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція), що тривалість провадження у цій справі не відповідала вимозі «розумності строку».	
Розглянувши скаргу заявниці, Європейський суд зазначив, що для визначення розумності тривалості провадження необхідно враховувати критерії складності справи, поведінку заявника та відповідних органів державної влади. З огляду на те, що кримінальне провадження тривалий час розглядалось лише в суді першої інстанції, а органи державної влади неодноразово закривали та відновлювали провадження, а також повертали на додаткове розслідування Європейський суд дійшов висновку, що тривалість кримінального провадження у справі не відповідала вимозі «розумного строку», та констатував порушення пункту 1 статті 6 Конвенції. ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО «1. <i>Оголошує</i> заяву прийнятною;	
2. <i>Постановляє</i>, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції у зв'язку з тривалістю провадження; 3. <i>Постановляє</i>, що: (а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявниці такі суми, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу: (i) 1 200 (одна тисяча двісті) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись, в якості відшкодування моральної шкоди; (ii) 250 (двісті п'ятдесят) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись заявниці, в якості компенсації судових та інших витрат; (b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (<i>simple interest</i>) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти; 4. <i>Відхиляє</i> решту вимог заявниці щодо справедливої сатисфакції»	
СПРАВА «СВЕРДЛИК ТА СІЛІВЕРСТОВ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF SVERDLYK AND SILIVERSTOV v. UKRAINE) (заяви № 57088/12 та № 1354/15) Стислий виклад рішення від 14 листопада 2019 року До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявники скаржились за пунктом 3 статті 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) на надмірну тривалість тримання під вартою під час досудового розслідування. Заявники також скаржились за іншими положеннями Конвенції відповідно до усталеної практики Європейського суду, а саме за підпунктом «с» пункту 1 та пунктом 4 статті 5 Конвенції. Розглянувши скарги заявників за пунктом 3 статті 5 Конвенції, Європейський суд, посилаючись на рішення у справах «Харченко проти України» та «Ігнатов	
<i>проти України»</i>, дійшов висновку, що у цій справі тривалість тримання заявників під вартою під час досудового розслідування була надмірною та констатував порушення цього положення Конвенції. Європейський суд також розглянув інші скарги заявників та, посилаючись на свою попередню практику у справах щодо України, дійшов висновку, що було порушено підпункт «с» пункту 1 статті 5 Конвенції у зв'язку з незаконним триманням під вартою під час досудового розслідування та пункту 4 статті 5 Конвенції у зв'язку з недоліками у провадженні щодо перегляду законності тримання під вартою. ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО «1. <i>Вирішує</i> об'єднати заяви; 2. <i>Оголошує</i> заяви прийнятими; 3. <i>Постановляє</i>, що ці скарги свідчать про порушення пункту 3 статті 5 Конвенції у зв'язку з надмірною тривалістю тримання під вартою під час досудового розслідування; 4. <i>Постановляє</i>, що було порушено Конвенцію щодо інших скарг, висунутих за усталеною практикою Суду (див. таблицю у додатку); 5. <i>Постановляє</i>, що: (а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявникам суми, зазначені у таблиці в додатку; ці суми мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу; (b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (<i>simple interest</i>) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти; 6. <i>Відхиляє</i> решту вимог заявника у заяві № 57088/12 щодо справедливої сатисфакції.»	
Інформацію надано Урядовим уповноваженим у справах Європейського суду з прав людини	

оголошення ♦ оголошення ♦ оголошення ♦ оголошення ♦ оголошення ♦ оголошення ♦ оголошення

Повістка/повідомлення про виклик до суду у кримінальному провадженні Кримінальне провадження № 11кп/824/487/2020	
Київський апеляційний суд	Кому: Януковичу В. Ф.
викликає Вас як обвинуваченого на 11 год. 00 хв. 17 лютого 2020 року	Місцезнаходження/місце проживання:
	04210, м. Київ, вул. Оболонська набережна, буд. 15, корпус 5, кв. 13
за апеляційними скаргами захисників Рябова Ю.П., Горюшинського О.О., Байдики О.А., Сердюка В.А. і Федоренка І.П., Біленка Б.В. і Фозекош А.А. на вирок Оболонського районного суду міста Києва від 24 січня 2019 року стосовно Януковича В.Ф. та за апеляційними скаргами захисників Байдики О.А. та Фозекош А.А. на ухвали Оболонського районного суду міста Києва від 20 березня 2019 року, якими в задоволенні заяви Байдики О.А. про виправлення опіски та заяви Байдики О.А. та Фозекош А.А. про роз'яснення вироку суду першої інстанції відмовлено	
Місцезнаходження суду: м. Київ, вул. Солом'янська, 2 – А.	Додатково просимо подати такі документи: Документ, що посвідчує особу (паспорт)
Суддя Трясун Ю. Р.	
Поважні причини неприбуття особи на виклик суду згідно зі статтею 138 КПК України: 1) затримання, тримання під вартою або відбукання покарання; 2) обмеження свободи пересування внаслідок дії закону або судового рішення; 3) обставини непереборної сили (епідемії, військові події, стихійні лиха або інші подібні обставини); 4) відсутність особи за місцем проживання протягом тривалого часу внаслідок відрядження, подорожі тощо; 5) тяжка хвороба або перебування в закладі охорони здоров'я у зв'язку з лікуванням або вагітністю за умови неможливості тимчасово залишити цей заклад; 6) смерть близьких родичів, членів сім'ї чи інших близьких осіб або серйозна загроза їхньому життю; 7) несовчасне одержання повістки про виклик; 8) інші обставини, які об'єктивно унеможливають з'явлення особи за викликом. Нагадуємо про обов'язок заздалегідь повідомити про неможливість з'явлення до суду. Згідно з положенням ст. 139 КПК України, якщо підозрюваний, обвинувачений, свідок, потерпілий, цивільний відповідач, представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, який був у встановленому цим Кодексом порядку викликаний (зокрема наявне підтвердження отримання ним повістки про виклик або ознайомлення з її змістом іншим шляхом), не з'явився без поважних причин або не повідомив про причини свого неприбуття, на нього накладається грошове стягнення у розмірі: від 0,5 до 2 розмірів мінімальної заробітної плати — у випадку неприбуття на виклик слідчого судді, суду. 2. У випадку, встановленому частиною першою цієї статті, до підозрюваного, обвинуваченого, свідка може бути застосовано привід. 5. Ухилення від явки на виклик слідчого, прокурора чи судовий виклик слідчого судді, суду (неприбуття на виклик без поважних причин більш як два рази) підозрюваним, обвинуваченим та оголошення його у міждержавний та/або міжнародний розшук, є підставою для здійснення спеціального досудового розслідування чи спеціального судового провадження. Також наслідки неприбуття обвинуваченого передбачені статтею 323 КПК України.	

Втрачений довірительним примірник	В провадженні Шевченківського районного суду м. Києва перебуває цивільна справа № 755/16419/19, провадження 2/761/3206/2020 за позовом Кожевнікової Ніни Олександрівни до Кожевнікова Олександра Олександровича, треті особи: Орган опіки та піклування Дніпровської районної в м. Києві державної адміністрації, Дніпровський районний в м. Києві відділ державної реєстрації актів цивільного стану Головного територіального управління юстиції у м. Києві про позбавлення батьківських прав.	Донецький апеляційний суд у м. Бахмуті (вул. Свободи, 10, м. Бахмут, 84500) розглядає апеляційну скаргу прокурора на вирок Костянтинівського міськрайонного суду Донецької області від 4 грудня 2019 року в кримінальному провадженні № 42017050000000291, яке розглядається в порядку спеціального судового провадження за обвинуваченням Пастухова Андрія Олексійовича у вчиненні злочину, передбаченого ч. 3 ст. 368 КК України.
Додаткової угоди від 18 липня 2017 року до Договору № 74325 про участь у ФББ від 29 березня 2016 року, укладеного між АТ АКБ «Аркада»	Шевченківський районний суд м. Києва повідомляє, що судовий розгляд по вищевказаній цивільній справі відбудеться 27 лютого 2020 року о 13:00 в приміщенні Шевченківського районного суду м. Києва за адресою: 03057, м. Київ, вул. Дегтярівська, 31 А, каб.703.	Обвинуваченому Полетаєву О. М. 83000, м. Донецьк, вул. Університетська, 55, кв. 6
та Неволіним Олександром Володимировичем,	У разі неявки відповідача до суду оголошення вважається належним повідомленням, а цивільна справа буде розглядатися за відсутності відповідача.	Київський апеляційний суд повідомляє про те, що розгляд матеріалів кримінального провадження за апеляційною скаргою прокурора у кримінальному провадженні Набієвої М.І. на ухвалу Дніпровського районного суду міста Києва від 11 квітня 2019 року про повернення обвинувального акта у кримінальному провадженні № 42015110350001201 за обвинуваченням Полетаєва Олександра Миколайовича у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 111, ч. 1 ст. 408 КК України, прокурору Військової прокуратури Київського гарнізону, відкладено на 09 год. 45 хв. 20 лютого 2020 року
вважати недійсним.	Суддя Орловський В. В.	Суддя О. М. Чорний

Донецький апеляційний суд у м. Бахмуті (вул. Свободи, 10, м. Бахмут, 84500) розглядає апеляційну скаргу захисника на вирок Костянтинівського міськрайонного суду Донецької області від 26 листопада 2019 року в кримінальному провадженні №12015050000000442, яке розглядається в порядку спеціального судового провадження за обвинуваченням Кострубицького Олександра Олександровича у вчиненні злочину за ст. 258-3 ч. 1 КК України.	Обвинувачений по справі Кострубицький Олексій Олександрович, 24.08.1978 р.н., зареєстрований за адресою: м. Донецьк, в/ч Д-0065, останнє відоме місце проживання: м. Донецьк, вул. Роздольна, 28/126, викликається в судове засідання для участі у розгляді справи, яке відбудеться 4 березня 2020 року о 09 годині 30 хвилин в Донецькому апеляційному суді за адресою: м. Бахмут, вул. Свободи, 10. У випадку відкладення судового засідання наступний розгляд відбудеться 18 березня 2020 року о 10 годині 00 хв.	Втрачене посвідчення учасника бойових дій серія МВ № 050272 від 21.04.2016 р., видане на ім'я Купріянова Володимира Олександровича, вважати недійсним.
Суддя Ф. С. Шигірт		

Прокуратурою Автономної Республіки Крим здійснюється процесуальне керівництво досудовим розслідуванням у кримінальному провадженні № 42016000000003996 від 20.12.2016 за підозрою колишнього судді Апеляційного суду Автономної Республіки Крим Редько Галини Володимирівни, 22.03.1974 року народження, у вчиненні державної зради за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 111 КК України.	В межах вказаного кримінального провадження стосовно вказаної особи зібрано достатньо доказів для зміни раніше повідомленої підозри у зв'язку із викладеним на виконання положень ст. 297-5 КПК України пропонуємо підозрюваній Редько Галині Володимирівні, 22.03.1974 року народження, прийти разом зі своїм захисником до прокурора відділу прокуратури Автономної Республіки Крим Романюк Л. М. (м. Київ, вул. Ділова, 24, перший поверх) на 14.02.2020 (з 09:00 по 18:00) для проведення вказаної процесуальної дії.	Вважати загубленим додаток до диплому УВ № 733737 Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка за спеціальністю «журналістика» Іванової Ірини Анатоліївни від 28 червня 1989 р.
--	---	--

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

Війна очима героїв

Інна ОМЕЛЯНЧУК,
«Урядовий кур'єр»

АРТТЕРАПІЯ. «Війна очима героїв» — саме таку назву має масштабна інформаційна акція, яку проводять наші захисники під егідою небайдужої волонтерки Вікторії Шинкаренко. У центрі лікування та реабілітації наслідків нейротравм у Клеванському госпіталі ветеранів війни на Рівненщині нині майже сотня учасників бойових дій. Тривалість їхнього лікування й перебування тут — від шести місяців до кількох років. Окрім традиційних методик, у госпіталі ефективно використовують арттерапію, бо вона, кажуть, здатна творити дива.

Серед авторів полотен, які успішно продають, Андрій Бадарак із позивним «Бард». Він зазнав важкого поранення в 2015-му й потрапив до госпіталю на візку. Переніс кілька операцій, проте тепер нехай і з лонгетами, може стояти й ходити. Андрій один із 20 ветеранів збірної України, яка в травні поїде в Гаагу на «Гри нескорених». Тож щоденні заняття з плавання кролем, брасом і на спині, тренування різних груп м'язів — усе це в його жорсткому графіку. Крім плавання, Андрій мріє спробувати сили у веслуванні й шукає спонсорів для придбання потрібного йому тренажера. А ще війна захопила арттерапію: його картини активно купують не лише в Україні, а й у Європі.

Нещодавно в Лісабоні й Албуфейрі (Португалія) волонтери продали ще 23 полотна, серед яких і ті, що вийшли з-під пензля «Барда», й чимало книжок про війну. Вартість доробків різна: за один меценати готові платити щонайменше пів сотні євро. Тож сума коштів, зібраних в Англії, Ірландії, Франції та Португалії, вже перевищила 300 тисяч гривень. Їх витратять на лікування наших захисників. А головне для них — довести правду про війну світові через власну творчість. Кожен, хто придбав картину, отримує контакти автора і може йому зателефонувати чи подякувати через соціальні мережі.

Як розповіла організаторка «Війни очима героїв» волонтерка Вікторія Шинкаренко, фарби не встигають засохнути, бо колекцію постійно поповнюють. До цього неймовірно позитивного заняття долучають дітей, дружин, матерів героїв, полеглих на

Андрій Бадарак («Бард») творить з особливим натхненням

сході України. Уже незабаром виставки поїдуть до Канади, Австралії та Іспанії, з організацією інформаційних акцій допомагають представники українських діаспор.

Усний рахунок: швидко й точно

Роман КИРЕЙ,
«Урядовий кур'єр»

ЮНІ ІНТЕЛЕКТУАЛИ. Учителька Уманської міської гімназії Ольга Усата, учениця 5 класу Черкаського колегіуму «Берегиня» Юлія Бондар, учениця 9 класу Пальмирської загальноосвітньої школи Золотоніського району Вероніка Партик та учень 2 класу Синицької загальноосвітньої школи Христинівського району Борис Ладняк незабаром поїдуть на міжнародний фінал з усного математичного рахунку «Прангліміне», який цього року відбудеться у місті Вентспілс (Латвія). Їх визнали одними з найкращих за підсумками націо-

Психологи стверджують, що вміння усно рахувати дуже корисне для інтелектуального розвитку

нального фіналу змагань і запросили до всеукраїнської команди. Усього з України змагатиметься 28 учасників.

Назва інтелектуальної гри змагання «Прангліміне» походить від назви острова Пранглі в Естонії, де зусиллями директора місцевої школи було проведено перший турнір з усного рахунку. Тепер це вже міжнародні змагання, в яких можуть брати участь школярі, студенти, вчителі, батьки. На Черкащині дедалі більше дітей і дорослих долучається до тренувань мозку за допомогою усного рахунку. Як свідчать медики й педагоги, це дуже корисно для розвитку інтелектуального потенціалу.

Культурні артефакти оселилися в етнолабораторії

Микола ШОТ,
«Урядовий кур'єр»

СУВ'ЯЗЬ ІЗ МИНУЛИМ. У Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка відчинила двері етнолабораторія. На це чекали роками, адже в запасниках упродовж десятиліть зберігають розмаїті вишиті рушники, сорочки, старовинне начиння.

Свого часу у студентів історичного факультету була крає-

знавча практика, тож вони їздили селами й краями, збирали відомості про населені пункти, їхні традиції та обряди. Привозили з таких поїздок різні предмети колишнього сільського побуту, господарської діяльності, артефакти.

І ось нарешті вдалося облаштувати етнографічну лабораторію. Її експонатами вже стали старовинні речі — вишиті українські рушники та сорочки. Представили й чис-

ленну добірку посуду: збани, тарілки, глеки, макітру, дерев'яний кухоль, скляні ємності у спеціально виплетених з лози виробів, яким пів, а то й понад століття. На одній з тарілок випалено аж два написи: один релігійного, другий — побутового значення. Це слова молитви: «Хліб наш насущний дай нам днесь», а посередині посудини — «Чим хата багата, тим і рада». Ще зображено плуг і ціп.

Привертатиме студентську увагу й стінопис в етнолабораторії. На ньому, крім вишитої мапи України, відобразили наші давні символи: гроно червоної калини, вінок, писанку, рушник, лелеку. Незабаром тут почесне місце займе вишитий портрет Тараса Шевченка. Встановлять мультимедійну дошку.

В університеті збираються відкрити музей археології, адже зібрані для нього чимало експонатів.

У Сумах підтримують учасників АТО

Олександр ВЕРТІЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

ТУРБОТА. У департаменті соціального захисту населення Сумської міськради відбулося засідання конкурсних комісій, на яко-

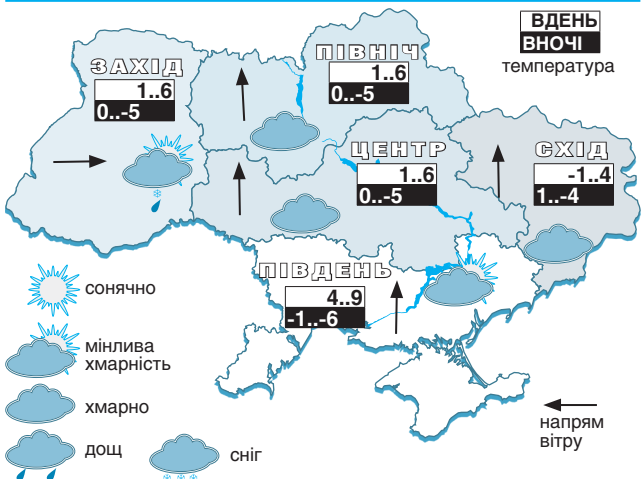
му визначено переможців та обсяги фінансування відповідних проєктів, поданих міськими громадськими організаціями та інститутами громадянського суспільства.

Упродовж цього року буде реалізовано п'ять проєк-

тів, спрямованих на патріотичне виховання молоді, підтримку й реабілітацію учасників АТО, їхню соціалізацію. Для цього в бюджеті передбачено близько пів мільйона гривень. Окремим рядком прописано допо-

могу на послуги денного догляду та соціальної реабілітації на базі ГО «Товариство допомоги особам з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень та фізичної недостатності «Феліцитас».

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 14 ЛЮТОГО

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	0 -5	+1 +6	Черкаська	0 -5	+1 +6
Житомирська	0 -5	+1 +6	Кіровоградська	-1 -6	+2 +7
Чернігівська	+1 -4	0 +5	Полтавська	0 -5	-1 +4
Сумська	+1 -4	0 +5	Дніпропетровська	0 -5	0 +5
Закарпатська	+2 -3	+2 +7	Одеська	0 -5	+4 +9
Рівненська	+1 -4	+1 +6	Миколаївська	0 -5	+4 +9
Львівська	+1 -4	+1 +6	Херсонська	-1 -6	+3 +8
Івано-Франківська	0 -5	+1 +6	Запорізька	-2 -7	+1 +6
Волинська	+1 -4	+1 +6	Харківська	+1 -4	-1 +4
Хмельницька	0 -5	+1 +6	Донецька	+1 -4	-1 +4
Чернівецька	0 -5	+1 +6	Луганська	+1 -4	-1 +4
Тернопільська	0 -5	+1 +6	Крим	+2 -3	+6 +11
Вінницька	0 -5	+1 +6	Київ	-2 -4	+2 +4

Укргідрометцентр

Мультфільм про Колобка застерігає

Іванка МІЩЕНКО
для «Урядового кур'єра»

СУСПІЛЬСТВО. На Луганщині створили мультфільм для протидії торгівлі людьми. У казці на новий лад ідеться про те, як колобок шукає роботу, але через власні довірливості й необізнаність постійно потрапляє в небезпечні для життя ситуації.

«Мультфільм створено в межах проєкту «Ми кажемо «Ні» сучасному рабству», — розповідає авторка ідеї засновниця громадської організації «Міст 3.10» Ірина Сельницька.

За її словами, участь у створенні мультфільму брали члени цієї організації, яка об'єднала переселенців і місцевих жителів. Усього в роботі взяли участь 12 осіб різного віку та життєвого досвіду: вихованці місцевого центру науково-технічної творчості молоді, бібліотекарі, учасники майстер-класу від режисерки Тетяни Полянської з Києва, яка і погодилася змонтувати й остаточно доробити твір лисичанців.

Творчий продукт, що розповідає про Колобка, який врешті-решт у пошуках роботи потрапляє за кордон до Лисички-сестрички, на думку авторів, актуальний нині в регіоні, де негативний трудовий баланс через міграцію населення.

Створення мультфільму об'єднало людей різного віку

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

Засновник — Кабінет Міністрів України
Реєстраційне свідоцтво КВ № 2 від 12 квітня 1994 року
Передплатні індекси «Урядового кур'єра» —
61035, 40227 (соціальний)

Головний редактор — Сергій БРАГА
Перший заступник
головного редактора
Леонід САМСОНЕНКО
Заступник головного редактора
Павло БЕБА

Адреса в Інтернеті: www.ukurier.gov.ua
Адреса редакції: 01008, Київ, вул. Садова, 1
Телефон для довідок: 253-12-95.
Телефони відділу реклами: 253-55-09,
факс: 230-06-71, e-mail: adv@ukcc.com.ua
«Урядовий кур'єр» виходить у вівторок, середу, четвер,
п'ятницю та суботу
Зам. № 75 820
Загальний тираж за лютий 295 672

Листування з читачами тільки на сторінках газети.
Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці.
Набрано і зверстано у комп'ютерному центрі «Урядового кур'єра».
Друк: ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073, Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14
www.mega-poligraf.kiev.ua